

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żyrardowie

www.gov.pl/web/psse-zyrardow

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ŻYRARDOWIE

• tel.: 46 855 32 42

• sekretariat.psse.zyrardow@sanepid.gov.pl

• ul. Stanisława Moniuszki 40, 96-300 Żyrardów

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO

ŻYRARDÓW 2024

Łukasz Szymański, PhD

Szanowni Państwo !

Naszym najważniejszym zadaniem jest stała troska o stan sanitarno- higieniczny i epidemiologiczny powiatu żyrardowskiego.

*Wyzwanie ogromne, ponieważ nadzorem i badaniami obejmujemy ponad **75 000** mieszkańców.*

Nasz nadzór dotyczy całej sfery życia mieszkańców powiatu, zarówno środowisk miejskich jak i wiejskich.

Stan sanitarny to również profilaktyka połączona z oświatą zdrowotną. To także warunki życia, bezpieczeństwo żywienia, pracy, nauki i wypoczynku.

Nie tylko musimy ale przede wszystkim chcemy sprostać naszym obowiązkom.

Niniejszy dokument informuje o wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie działaniach, które gwarantują mieszkańcom powiatu żyrardowskiego bezpieczeństwo sanitarne.

Dziękuję moim współpracownikom za oddaną służbę na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem o stanie sanitarno-epidemiologicznym za rok 2024 oraz śledzenia aktualności dotyczących działań Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Żyrardowie na naszej stronie internetowej.

[Ocena stanu sanitarnego powiatu żyrardowskiego - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żyrardowie - Portal Gov.pl](#)

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO	4
2. Obszary odpowiedzialności Inspekcji Sanitarnej	4
3. Sytuacja epidemiologiczna Powiatu Żyrardowskiego	5
4. Sytuacja w zakresie Higieny Komunalnej	18
5. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz przedmiotów do kontaktu z żywnością i kosmetyków	25
6. Sytuacja w zakresie Higieny Pracy	29
7. Stan sanitarny zakładów nauczania i wychowania oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży	34
8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działalności oświatowo- zdrowotnej i promocji zdrowia	37
9. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	41

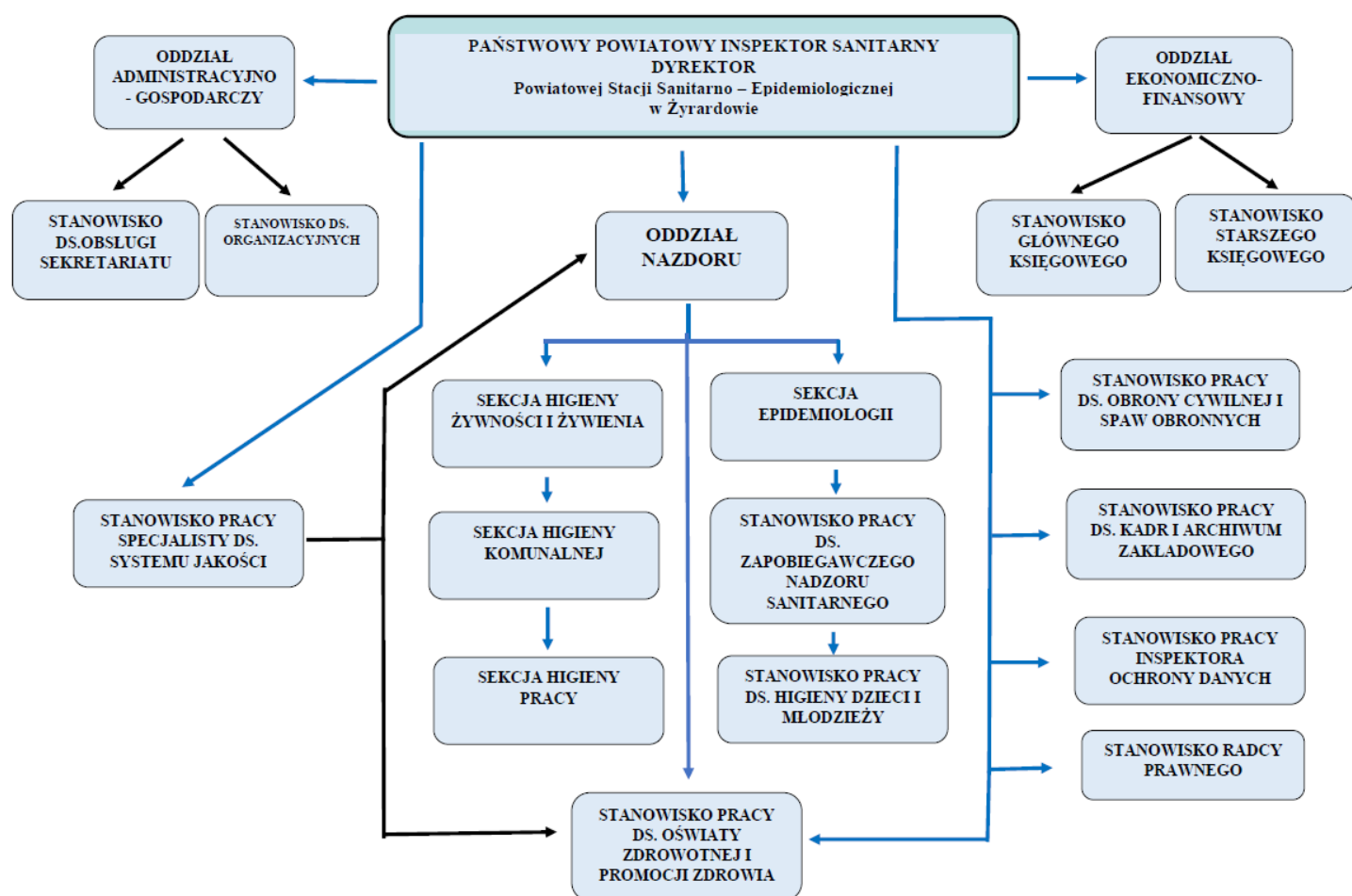
1. Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat żyrardowski to ponad **75 000** mieszkańców, z czego 52,0% stanowią kobiety, a 48,0% mężczyźni. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców wzrosła o 0,3%.

2. Obszary odpowiedzialności Inspekcji Sanitarnej

Każdy pracownik Inspekcji Sanitarnej ponosi ogromną odpowiedzialność społeczną za czynności, których dokonuje w ramach wykonywanej pracy. Odpowiedzialność tą najlepiej obrazują obszary jakie podlegają kontroli i nadzorowi Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a te są bardzo rozległe. Ażeby zobrazować skalę problemu należy niewątpliwie przyjrzeć się poszczególnym zadaniom Inspekcji Sanitarnej. Struktura Powiatowych Inspekcji Sanitarnych to wiele oddziałów, działów i sekcji.

Aby lepiej zrozumieć i poznać skalę odpowiedzialności Inspekcji Sanitarnej przyjrzyjmy się strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Żyrardowie.

3. Sytuacja epidemiologiczna Powiatu Żyrardowskiego.

OCENA STANU HIGIENICZNO - SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Placówki pod nadzorem PSSE:	Placówki w rozbiciu na:		Liczba obiektów		Liczba kontroli w 2024		Liczba decyzji administracyjnych w tym:				Liczba mandatów
			rok ubiegły	rok bieżący	zaplanowanych	wykonanych	<i>nakazujące</i>	<i>płatnicze</i>	<i>przedłużające</i>	<i>umarzające</i>	
podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	szpitale	nie będące przedsiębiorcami	1	1	6	11	0	0	1	0	0
		będące przedsiębiorcami	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZOL w strukturach szpitali		1	1	1	2	0	0	1	0	0
	ZOL poza szpitalami		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZPO w strukturach szpitali		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZPO poza szpitalami		1	1	1	1	0	0	0	0	0
	hospicja w strukturach szpitali		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	hospicja poza szpitalami		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne całodobowe np. DPS (gab. piel/zab. pod nadzorem PSSE)			3	5	2	4	0	0	0	0	0
podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria nie będące przedsiębiorcami		1	1	1	3	0	0	1	0	0
	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria będące przedsiębiorcami		29	29	18	24	2	2	0	0	0
	Pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe		1	1	1	1	0	0	0	0	0
	Medyczne laboratoria diagnostyczne		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zakłady rehabilitacji leczniczej		6	6	3	7	1	1	0	0	2
	Inne		39	40	2	4	0	0	0	0	0
gabinety indyw. specj. grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym			11	11	0	0	0	0	0	0	0
gabinety indywid., specj., grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym (w tym gab.stomatologiczne)			58	60	52	56	5	5	0	0	1
RAZEM			151	156	87	113	8	8	3	0	3

Działalność kontrolno- represyjna:

Mandaty:

- 1) Prywatny gabinet stomatologiczny – uchybienia porządkowe, niewłaściwe działania chroniące przed zakażeniami (stosowanie zbiorczych opakowań sterylizacyjnych, bez oznaczonej daty ważności), uchybienia usunięto
- 2) Zakład rehabilitacji leczniczej – uchybienia porządkowe, brak środków dezynfekcyjnych – uchybień nie usunięto
- 3) Powtórnie ten sam zakład rehabilitacji leczniczej – uchybienia – jak wyżej, uchybienia usunięto

Decyzje administracyjne:

- 1) Szpital Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego Sp. z o.o. Żyrardów ul. Limanowskiego 30 – decyzja przedłużająca termin wykonania zobowiązań dotyczących właściwego układu pomieszczeń bloku operacyjnego oraz zapewnienia odpowiednich zmywalnych powierzchni w bloku operacyjnym oraz pozostałych pomieszczeniach oddziałów szpitala; zapewnienie właściwej powierzchni, wentylacji i wyposażenia OIT - termin wykonania – do 31.08.2025 r.
- 2) ZOL CZMZ Żyrardów – decyzja przedłużająca; zapewnienie zmywalnych powierzchni pomieszczeń – termin wykonania – do 31.03.2025 r.
- 3) Poradnie specjalistyczne oraz pracownia rehabilitacyjna Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego Sp. z o.o. Żyrardów ul. Limanowskiego 30 – decyzja przedłużająca dotycząca zapewnienia prawidłowych powierzchni podłóg i ścian oraz prawidłowo wyposażonych pomieszczeń porządkowych – termin wykonania – 31.08.2025 r.
- 4) Prywatny gabinet stomatologiczny Żyrardów - zapewnienie właściwego nadzoru nad procedurami higienicznymi (aktualizacja), zapewnienie przechowywania odpadów medycznych w warunkach chłodniczych – w terminie do 30.04.2024 – zobowiązania wykonano
- 5) Prywatny gabinet stomatologiczny Radziwiłłów - zapewnienie właściwego nadzoru nad procedurami higienicznymi w postaci weryfikacji, zapewnienie właściwego ciągu technologicznego sterylizatorni (umieszczenie umywalki do rąk poza ciągiem technologicznym), zapewnienie dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk w pomieszczeniu porządkowym, zapewnienie dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnika na czyste rękawiczki jednorazowe oraz pojemnika na zużyte rękawiczki jednorazowe przy urządzeniu chłodniczym przeznaczonym do wstępnego magazynowania odpadów medycznych – w terminie do 30.04.2024 – zobowiązania wykonano
- 6) Prywatny gabinet stomatologiczny D. Żyrardów – aktualizacja procedur higienicznych – w terminie do 31.03.2024 – zobowiązania wykonano
- 7) Prywatny gabinet stomatologiczny M. Żyrardów – uzupełnienie i aktualizacja procedur higienicznych – w terminie do 30.06.2024 – zobowiązania wykonano
- 8) Prywatny gabinet ginekologiczny Żyrardów – opracowanie i wdrożenie procedur higienicznych, przechowywanie odpadów medycznych w warunkach chłodniczych, odpowiednia częstotliwość przeprowadzania kontroli wewnętrznej – w terminie do 31.01.2025 r.-zobowiązania wykonano
- 9) Przychodnia POZ Żyrardów - uzupełnienie i aktualizacja procedur higienicznych, zorganizowanie prawidłowo wyposażonego pomieszczenia porządkowego, właściwa częstotliwość kontroli wewnętrznych – termin wykonania – do 30.12.2024 – zobowiązania wykonano
- 10) Przychodnia POZ L. Żyrardów – przechowywanie odpadów medycznych w warunkach chłodniczych – termin wykonania – do 31.07.2025 r.
- 11) Poradnia rehabilitacyjna Żyrardów – zapewnienie nieuszkodzonej powierzchni podjazdu dla niepełnosprawnych, zapewnienie nieuszkodzonej powierzchni leżanek do zabiegów, zapewnienie chłodniczych warunków przechowywania odpadów medycznych – w terminie do 31.03.2025 r.

Placówki lecznictwa zamkniętego:

- Handlowo – Usługowa Spółdzielnia Osób Prawnych „Samopomoc Chłopska” w Warszawie, Oddział w Wycześniaku, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, Wycześniak 22, 96-320 Puszcza Mariańska, liczba łóżek: 120
- Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie, ul. Limanowskiego 30, liczba łóżek: 246 (w tym 70 łóżek ZOL).

Liczba obiektów zlikwidowanych – 2; 1. Punkt pobrań w Żyrardowie, 2. Przychodnia przyzakładowa Falck Żyrardów

Ilość nowych podmiotów objętych nadzorem: 7 1. Dom opieki Przestrzeń Seniora w Żyrardowie, 2. Gabinet stomatologiczny Ladwa w Mszczonowie, 3. Gabinet stomatologiczny Stomatologia Mikroskopowa w Żyrardowie, 4. Punkt pobrań Alab w Żyrardowie, 5. Gabinet pomocy przedlekarskiej Medcover w zakładzie Corning Optical Fiber w Mszczonowie, 6. przychodnia MedZon w Żyrardowie, 7. Gabinet medyczny w Domu Opieki Curatum w Oryszew Osada (podczas kontroli wydano zalecenia dotyczące prawidłowej organizacji gabinetu) – pomieszczenia w/w spełniają wymogi.

1. Charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

- stan podmiotów wykonujących działalność leczniczą- ogólnie, stwierdzane nieprawidłowości i sposób ich realizacji

Szpital CZMZ Sp. z o.o. w Żyrardowie – pomieszczenia i urządzenia szpitala w wielu punktach nie spełniają wymogów określonych prawem. Wobec wymienionych niezgodności prowadzone jest wielotorowo postępowanie administracyjne, wiele z nich wymaga znacznych nakładów finansowych (przebudowa bloku operacyjnego, zapewnienie odpowiednich powierzchni ścian, podłóg, drzwi w oddziałach, zapewnienie prawidłowo wyposażonych węzłów sanitarnych oraz budowników wyposażonych w automatyczną płuczkę-dezynfektor, zapewnienie właściwej wentylacji w pomieszczeniach).

W 2024 r w budynkach szpitala CZMZ Sp. z o.o. dokonywano drobnych, doraźnych napraw, m.in. wskazanych w zaleceniach pokontrolnych (wyposażenie WC w Oddziale Chirurgii Ogólnej w uchwyty dla niepełnosprawnych, doraźna likwidacja ubytków w ścianach, zacieków zagrzybień). W większości oddziałów wymieniono instalację oświetleniową. W listopadzie 2024 r. rozpoczęto gruntowny remont Oddziału Pediatrycznego.

ZOL CZMZ Sp z o.o. – stan techniczno-sanitarny uległ znacznemu pogorszeniu (ubytki w ścianach, zacieki, zły stan podłóg, trwale niedrożna instalacja wodno-kanalizacyjna w niektórych węzłach sanitarnych).

Stan sanitarno – techniczny obiektów **niepublicznego** leczenia otwartego (1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy) nie budzi większych zastrzeżeń. Pomieszczenia są na bieżąco poddawane niezbędnym naprawom i remontom.

2. Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

Lecznictwo niepubliczne – zamknięte:

Szpital Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego Sp. z o.o.

- sprzątaniem pomieszczeń zajmują się salowe, do których należy także wewnętrzny transport odpadów medycznych, bielizny czystej i brudnej
- pomieszczenia sprzątane są metodą tradycyjną, stosowane są wózki serwisowe oraz tradycyjny sprzęt do sprzątania – wiadra i mopy, ściereczki. Pomieszczenia budowników i składników porządkowych nie w pełni są przystosowane do obowiązujących przepisów, niektóre z nich nie są wyposażone w

wentylację mechaniczną oraz myjnie-dezynfekторы (wydano decyzje administracyjne). W większości oddziałów nie stosuje się kodowania kolorystycznego. Stosuje się wydzielony sprzęt do poszczególnych stref mikrobiologicznych. Nie stosuje się ściereczek jednorazowych

- kontrola procedur sprzątania przeprowadzana jest podczas kontroli wewnętrznej, nie stosuje się testów sprawdzających czystość powierzchni
- brudna bielizna jest zbierana do worków foliowych umieszczonych na wózkach – stelażach, jednocześnie jest segregowana i liczona, w podwójnych workach jest krótko przechowywana w brudownikach, następnie transportowana do pralni - min. 2 razy na dobę
- wprowadzana jest procedura dotycząca stosowania odpowiedniej odzieży roboczej personelu (krótki rękaw).

Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Wycześniaku

- sprzątaniem pomieszczeń w w/w zakładzie zajmują się salowe, do których należy także wewnętrzny transport odpadów medycznych, bielizny czystej i brudnej
- pomieszczenia sprzątane są metodą tradycyjną, stosowane są wózki serwisowe oraz tradycyjny sprzęt do sprzątania – wiadra i mopy, ściereczki. Pomieszczenia brudowników i składzików porządkowych są przystosowane do obowiązujących przepisów. Brudownik wyposażono w wentylację mechaniczną oraz urządzenie do utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością. Nie stosuje się kodowania kolorystycznego. Stosuje się wydzielony sprzęt do poszczególnych stref mikrobiologicznych. Nie stosuje się ściereczek jednorazowych
- kontrola procedur sprzątania przeprowadzana jest podczas kontroli wewnętrznej, nie stosuje się testów sprawdzających czystość powierzchni
- brudna bielizna jest zbierana do worków foliowych umieszczonych na wózkach – stelażach, jednocześnie jest segregowana i liczona, w podwójnych workach jest krótko przechowywana w brudownikach, następnie transportowana do pralni - min. 2 razy na dobę
- wprowadzana jest procedura dotycząca stosowania odpowiedniej odzieży roboczej personelu (krótki rękaw)
- brak stwierdzonych nieprawidłowości

Lecznictwo niepubliczne – otwarte oraz indywidualna praktyka lekarska:

W większości podmiotów pomieszczenia sprzątane są przez personel placówek, metodą tradycyjną. Obiekty wyposażone są w składziki porządkowe, najczęściej będące jednocześnie brudownikami, służącymi m.in. do krótkiego przechowywania odpadów medycznych. Nieliczne, większe przychodnie, posiadają wózki serwisowe do sprzątania. Kontrola procedur sprzątania wykonywana jest raz na pół roku podczas przeprowadzania kontroli wewnętrznej. Nie stosuje się ściereczek jednorazowych.

3. Dezynfekcja

W stosunku do lat ubiegłych nie odnotowano zmian w przeprowadzaniu procesów dezynfekcji. Procesy te przeprowadzane są przeważnie ręcznie (niektóre gabinety stomatologiczne wykorzystują myjki ultradźwiękowe).

Nie jest prowadzona kontrola procesów mycia i dezynfekcji przy użyciu wskaźników pozostałości białkowych.

Środki używane do dezynfekcji powierzchni i narzędzi są zarejestrowane jako produkty biobójcze, stosowane są zgodnie z zaleceniami producenta oraz kartami charakterystyki. Najczęściej stosowane środki do dezynfekcji wstępnej narzędzi w gabinetach zabiegowych (w tym stomatologicznych) to: Gigasept AF Forte, Gigasyme, Prosept Instru, Novosept, oraz Sekusept Pulver z aktywatorem, Aniosyme DD1, do małych powierzchni - Aerodesin 2000, Incidur Spray (na bazie alkoholu), Incidin Rapid, Novozid, Velox, do dużych powierzchni – Incidin Plus, do rąk – Skinman, Skinman soft, Spitaderm, Manisoft, natomiast do skóry – Octenisept. Wszystkie preparaty do dezynfekcji narzędzi i powierzchni są przechowywane prawidłowo, roztwory są sporządzane ściśle według instrukcji producenta.

Nie stwierdzono większych uchybień przy przeprowadzaniu procesów dezynfekcji.

Komory dezynfekcyjne: brak

Stacje łóżek: brak

Ocena wyposażenia brudowników w myjnie dezynfekторы do basenów lub inne urządzenia w podmiotach udzielających świadczeń stacjonarnych i całodobowych (np. procentowo wyposażenie w odniesieniu do liczby wszystkich placówek, czy producenci deklarują zgodność z wymaganiami Normy **PN-EN ISO 15883, jakie są parametry procesów).**

Szpital CZMZ Sp z o.o – 13 oddziałów (w tym ZOL); w tym 4 z nich posiadają w brudownikach myjnie- dezynfekторы do basenów (co stanowi ok. 31%). 3 urządzenia Erlen 1.45 Sani System oraz 1 Tornado Arjo ZK. Producenci deklarują zgodność z powyższą normą. Czas trwania procesu – 10 min.

ZPO w Wycześniaku – wyposażony w macerator Solo Haigh (czas trwania procesu – 1 min).

4. Sterylizacja

- liczba sterylizatorów wg wzoru:

rodzaj sterylizatorów	Podmioty wyk. działalność lecz.	liczba sterylizatorów	
autoklawy		2023 r.	2024 r.
	szpitale	2	2
	lecznictwo ambulatoryjne	6	6
	gabinety praktyki lekarskiej	39	41
sterylizatory na ciepło suche*	szpitale	-	-
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
	gabinety praktyki lekarskiej	-	-
sterylizatory na tlenek etylenu	szpitale	1	1
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
sterylizatory na formaldehyd	szpitale	-	-
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
sterylizatory na nadtlenek wodoru (plazmowe)	szpitale	-	-
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-

Wytyczne z 2017 r. dotyczące sterylizacji zostały przekazane wszystkim podmiotom leczniczym prowadzącym sterylizację, wraz z zaleceniem dostosowania się do nich, przekazane zostały również materiały informacyjne (stanowisko NIZP-PZH oraz GIS) dotyczące tych wytycznych. Podmioty są również informowane o najnowszych wytycznych z 2022 r.

Podmioty lecznicze, których odbywają się procesy sterylizacji sukcesywnie starają się dostosować do zalecanych wytycznych. Większość placówek posiada sterylizatory z funkcją rejestracji parametrów procesów sterylizacji. Kontrola biologiczna przeprowadzana jest zwykle z częstotliwością 1 raz w miesiącu oraz 1 raz w tygodniu. Nieliczne podmioty (w tym szpital CZMZ Sp. z o.o.) wykonują kontrolę biologiczną we własnym zakresie: inkubator Dry Block 60CSPS, testy Bionova BT20. Kontrola chemiczna procesów sterylizacji odbywa się przy użyciu wskaźników typu 5 lub 6 do każdego sterylizowanego wsadu (w pakiecie

kontrolnym) lub do wnętrza każdego pakietu, w nielicznych już tylko podmiotach stosowane są jeszcze wskaźniki typu 4.

Kontrola dotycząca wprowadzenia wytycznych sterylizacji będzie prowadzona w dalszym ciągu w 2025 r.

- prowadzenie dokumentacji procesów sterylizacji w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Dokumentacja z procesów sterylizacji prowadzona jest najczęściej w przeznaczonych do tego zeszytach. Praktykowane jest wklejanie do zeszytu wskaźników chemicznych po przeprowadzonym procesie sterylizacji. Większość autoklawów posiada możliwość rejestracji i wydruku parametrów procesu. W szpitalu CZMZ - używany jest system dokumentacji Semigat. Przechowywane są także wyniki z kontroli biologicznej.

- kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: częstotliwość, stosowane wskaźniki (krótki opis)

Szpital CZMZ Sp zo.o. w Żyrardowie – sterylizacja w 2 autoklawach (kontrola biologiczna wykonywana we własnym zakresie 1 raz w tygodniu testami Bionova BT 20) oraz 1 sterylizatorze na tlenek etylenu (każdy proces kontrolowany biologicznie testami 3M Attest 1264); dokumentacja sterylizacji – system Semigat z metkownicami, pełna identyfikacja pakietów sterylnych w dokumentacji pacjenta).

Zarówno w lecnictwie niepublicznym jak i gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej, kontrola wewnętrzna skuteczności sterylizacji metodą biologiczną wykonywana jest poprzez stosowanie wskaźnika Sporal A Biomed. Częstotliwość wykonywania kontroli biologicznej zaczyna być zwiększana przez poszczególne podmioty. W większości obiektów nie ma możliwości udokumentowania powiązania pacjenta z używanym przy jego obsłudze pakietem narzędzi, skontrolowanym metodą biologiczną. Sukcesywnie są wprowadzane zalecenia ekspertów z 2017 r dotyczące dekontaminacji, w tym sterylizacji: kontrola biologiczną stosowaną 1 raz w tygodniu (przy autoklawie posiadającym możliwość rejestracji parametrów krytycznych) – sterylizację wykonuje się tam średnio 1 raz w tygodniu. W 1 gabinecie możliwa jest identyfikacja cyklu sterylizacji z pacjentem poprzez datę i numer cyklu sterylizacji nanoszoną również w dokumentacji pacjenta.

- kontrola chemiczna procesów sterylizacji (krótki opis)

W szpitalu CZMZ – do kontroli chemicznej sterylizacji parowej- system GKE Steri-Record (typ 5), do kontroli procesów w tlenku etylenu – paski 3M Comply 1251 (typ 4).

W placówkach leczenia otwartego wykonujących sterylizację, do przeprowadzania kontroli chemicznej stosowane są wskaźniki chemiczne, najczęściej do każdego sterylizowanego wsadu, do wnętrza pakietu. Stosowane są wskaźniki typu 5 lub 6 – np. Browne TST Control, PMS Steripack, w nielicznych już gabinetach typu 4, np. Twindicator.

- sterylizatornia szpitala CZMZ Sp z o.o.

Steryliizatornia CZMZ w Żyrardowie mieści się w przyziemiu bloku B, obsługuje całość potrzeb placówki. Nie posiada w pełni wydzielonych wymaganych stref (nie posiada typowej strefy brudnej, przeznaczonej do mycia i dezynfekcji sprzętu). Mycie, dezynfekcja wstępna sprzętu medycznego; odbywa się na poszczególnych oddziałach, następnie w szczelnych pojemnikach jest on przewożony do sterylizatorni. Pakowanie narzędzi odbywa się w strefie czystej sterylizatorni, opisywanie pakietów - za pomocą metkownicy (jest możliwość zidentyfikowania danego pakietu materiałów sterylizowanych z indywidualną dokumentacją pacjenta). Pomiędzy strefą czystą i sterylną znajdują się dwa sterylizatory parowe przelotowe. Jeden sterylizator parowy, sam wytwarzający parę, do drugiego sterylizatora para podawana jest z wytwornicy pary. Steryliizatornia wyposażona jest również w jeden przelotowy sterylizator niskotemperaturowy na tlenek etylenu, nie posiadający spalarki tlenku etylenu oraz katalizatora. Znajduje się on w oddzielnym pomieszczeniu. Narzędzia sterylizowane za pomocą tlenku etylenu podlegają degazacji w wydzielonym pomieszczeniu. Steryliizator gazowy zasilany jest jednorazowymi nabojami z tlenkiem etylenu, które następnie przekazywane są jako odpad do utylizacji firmie Emka. Steryliizatornia zaopatrzona jest w sygnalizator przekroczenia dopuszczalnych stężeń tlenku etylenu.

Sterylizatornia nie spełnia warunków zapewnienia strefy brudnej, przelotowych myjni-dezynfektorów przeznaczonych do mycia wózków i innych elementów transportowych. Sterylizatornia objęta jest postępowaniem administracyjnym dotyczącym spełnienia wymogów, z terminem wykonania do 31.08.2025 r.

5. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

- opis

Odpady medyczne są segregowane zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. Odpady zakaźne zbierane do czerwonych worków foliowych, odpady o ostrych końcach i krawędziach – do sztywnych, plastikowych pojemników, które następnie są umieszczane w foliowych workach. Opakowania z odpadami, po odpowiednim opisaniu, są krótko przechowywane w brudownikach, w urządzeniach chłodniczych, następnie przekazywane do utylizacji przez wyspecjalizowaną firmę. Zmiany w procedurach i identyfikacji odpadów zgodnie z rozporządzeniem z 2017 r. są na bieżąco wprowadzane. W prywatnych gabinetach stomatologicznych zdarzały się przypadki braku zapewnienia warunków chłodniczych do przechowywania odpadów; brak urządzenia chłodniczego lub urządzenie chłodnicze wyłączone (a odpady przechowywane obok niego). Wydawano decyzje administracyjne oraz wystawiano mandaty karne.

6. Zakażenia szpitalne

W szpitalu CZMZ w Żyrardowie funkcjonuje wymagany prawem Zespół ds. Zakażeń Szpitalnych, nie jest natomiast spełniona norma zatrudnienia pielęgniarek epidemiologicznych. Spotkania ZKZS odbywają się 1 raz w tygodniu, Przewodniczący ZKZS -lekarz chirurg -w wymiarze 8 h/mies. – dostępny w razie potrzeby, diagnosta laboratoryjny (przyjezdny) – w wymiarze 15 h/mies (dostępny w razie potrzeby). Forma zgłaszania czynników alarmowych – czynno-bierna. Wdrożono procedury zapobiegania zakażeniom, wykonywane są badania przesiewowe u pacjentów z grup ryzyka (np. po kontakcie z osobą zakażoną), przeprowadzone są regularne szkolenia personelu. W oddziałach szpitala występuje ograniczona liczba pomieszczeń-izolatek dla pacjentów zakażonych/skolonizowanych (zwykle pokój 1-lózkowy z własnym węzłem sanitarnym, co nie jest liczbą wystarczającą). W przypadku większej liczby zakażonych – stosuje się kohortację w wydzielonych salach, występuje jednak problem braku wydzielonych węzłów sanitarnych.

Polityka antybiotykowa – funkcjonuje zespół ds. antybiotyków (Dyrektor ds. Lecznictwa, farmaceuta), opracowywany jest receptariusz szpitalny.

Wprowadzono procedurę „5 momentów higieny rąk”, nie prowadzi się analiz zużycia preparatów do dezynfekcji rąk.

Współpraca z PSSE – na bieżąco kontakt z Pielęgniarką p/epid., z Dyrekcją szpitala – jedynie na prośbę PPIS, po uzgodnieniu spotkania (np. w celu omówienia wyników kontroli kompleksowej). Wystąpiły problemy w zakresie kontaktów z działem technicznym szpitala (zagadnienia z zakresu Higieny Komunalnej; badania wody, brak zapasowego źródła wody).

W 2024 r. odnotowano 2 ogniska zakażeń szpitalnych (Covid19) – oba w Oddziale Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, w krótkim odstępie czasu; październik -grudzień 2024 r. Pacjenci z dodatnimi wynikami byli wypisywani do domu, po ustąpieniu objawów byli powtórnie przyjmowani do oddziału. Nie wykonywano im przy tym testu w kierunku Covid 19, co było prawdopodobną przyczyną powtórzenia się ogniska.

W szpitalu wykonuje się znikomą ilość badań mikrobiologicznych, w tym przesiewowych; są im poddawani nowoprzyjmowani pacjenci Oddziału Paliatywnego, czy pacjenci z grup ryzyka przyjmowani do innych oddziałów. Miesięczne raporty o badaniach mikrobiologicznych świadczą o małej ilości badań mikrobiologicznych wykonywanych w całym szpitalu. Badania przesiewowe podczas trwania hospitalizacji są wykonywane sporadycznie.

Patogeny alarmowe: W 2024 r. wśród wykrytych patogenów alarmowych w szpitalu dominowały Enterobacterales wytwarzające betalaktamazy (ESBL) oraz Clostridioides difficile.

7. Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

W większości podmiotów leczniczych prowadzona jest kontrola wewnętrzna dokumentowana raportem z kontroli wewnętrznej, z częstotliwością zgodną z Rozporządzeniem MZ. Przeprowadza ją kierownictwo zakładu, w szpitalu – ZKZS, w gabinetach prywatnych – właściciel. W podmiotach, w których istnieje taka konieczność, podczas kontroli prowadzony jest instruktaż dotyczący prawidłowej realizacji zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w placówkach. W 2 gabinetach prywatnych nie przeprowadzano kontroli wewnętrznej potwierdzonej protokołami; wydano odpowiednie decyzje administracyjne.

8. Wdrożenie procedur poekspozycyjnych w podmiotach leczniczych, tzn.:

Obiekty leczenia posiadają aktualne procedury dotyczące postępowania poekspozycyjnego. Zakłady leczenia zatrudniające pracowników sporządzają odpowiednie raporty BHP, prowadzone są wykazy zranień, wdrażany jest bezpieczny ostry sprzęt chroniący przed zranieniem/zakłuciem. Pracownicy są na bieżąco szkoleni z procedur poekspozycyjnych, co jest potwierdzone ich podpisami.

9. Szkolenia z zakresu higieny leczenia:

W 2024 r. pracownicy Sekcji Epidemiologii (w zakresie higieny leczenia) uczestniczyli w **1 naradzie szkoleniowej w WSSE (następnie przeprowadzono szkolenia kaskadowe).**

W 2024 r. nie organizowano szkoleń dla podmiotów. Działalność szkoleniowo – informacyjna w podmiotach leczniczych prowadzona jest na bieżąco podczas kontroli.

10. Skargi, interwencje, odwołania, zażalenia dotyczące podmiotów leczniczych:

W 2024 r. odnotowano 4 interwencje dotyczące podmiotów leczniczych, wszystkie okazały się zasadne:

- Prywatny gabinet stomatologiczny – brak przestrzegania procedur dotyczących sterylizacji, brak należytego porządku w gabinecie, niewłaściwe postępowanie z odpadami med. – ukarano mandatem karnym, wydano decyzję adm.
- Izba przyjęć w szpitalu – brak osobnego pomieszczenia do przyjęć dzieci – nie przedłużono terminu nałożonego decyzją; zmieniono organizację izby przyjęć
- stan techniczny pomieszczeń ZOL – potwierdzono zarzuty, wobec pogarszającego się stanu pomieszczeń nie przedłużono terminu wykonania zobowiązań, zobowiązano podmiot do usunięcia uchybień.
- NZOZ poradnia rehabilitacyjna – brak czystości i porządku w placówce, zniszczona powierzchnia podjazdu dla niepełnosprawnych; ukarano mandatem karnym, wydano decyzję administracyjną

Działalność PSSE w Żyrardowie

w zakresie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych w roku 2024

1. Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne:

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na nadzorowanym terenie	Liczba podmiotów		Liczba punktów/gabinetów szczepień w tych podmiotach		Liczba kontroli w roku sprawozdawczym		Liczba wydanych (jeżeli były) decyzji adm.
					Zaplanowa nych	Wykona nych	
Lecznictwo otwarte publiczne	1	1	1	1	1	1	0
Lecznictwo otwarte niepubliczne	18	18	21	21	13	24	0
Oddziały Noworodkowe	1	1	1	1	1	2	0
Indywidualna i grupowa praktyka lekarska	0	0	0	0	0	0	0
Inne (wymienić jakie):							
Centrum Dializa	1	1	1	1	1	1	0
Punkt w szkole	1	1	2	2	0	0	0
Ogółem	22	22	26	26	16	28	0

2. Nieprawidłowości (uchybień) stwierdzone podczas przeprowadzonych kontroli

Rodzaj nieprawidłowości		Liczba punktów/gabinetów szczepień, w których stwierdzono nieprawidłowości	Uwagi / Informacje uzupełniające
Braki i znaczne opóźnienia w realizacji szczepień		0	Wydawano zalecenia w zakresie wzmoczenia działań skutecznego zawiadamiania rodziców/opiekunów o zaległych szczepieniach, o terminach tych szczepień, wzmoczenia działań w kierunku poprawy stanu zaszczepienia dzieci, w szczególności p/polio i p/krztuścowi. W niektórych PS zalecono zwiększenie czasu na przyjmowanie dzieci zdrowych i kwalifikację do szczepień
Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji dot.: szczepień	Karty uodpornienia	0	Wydawano zalecenia dotyczące dokumentowania działań zawiadamiania rodziców/opiekunów w kartach uodpornienia.
	Dokumentacja medyczna	0	Wydawano zalecenia dotyczące dokumentowania działań zawiadamiania

			rodziców/opiekunów w dokumentacji medycznej o obowiązkowych szczepieniach, zalecanych, terminach.
	Sprawozdawczość	0	Informowanie o konieczności przesyłania sprawozdań dotyczących dzieci nieszczepionych po każdym zakończonym kwartale oraz prawidłowym sporządzaniu sprawozdania i konieczności sporządzania sprawozdawania poprzez system.
	Dokumentacja dot. zach. łańcucha chłodniczego (rejestr temp.)	0	Wydawano zalecenia w zakresie aktualizacji procedur postępowania ze szczepionkami, prowadzenia rejestru temperatur w trakcie transportu
	Dokumentacja dot. gospodarki szczepionkami	0	Wydawano zalecenia w zakresie monitorowania terminów ważności szczepionek i opracowania odpowiednich procedur w tym zakresie oraz w zakresie postępowania ze szczepionkami przeterminowanymi. Zalecano bieżące monitorowanie rejestrów temperatur w lodówkach i ich archiwizację.
Braki i nieprawidłowości w zakresie wyposażenia niezbędnego do realizacji szczepień	Sprzęt do przechowywania szczepionek	0	W punktach, które nie posiadają nadal elektronicznego systemu monitorującego temperatury w lodówce, wydawano zalecenia zaopatrzenia się w taki system. Wydawano zalecenia dot. posiadania dokumentacji potwierdzającej wykonanie przeglądów technicznych lodówek. Wydano zalecenia w zakresie zabezpieczenia lodówki przed dostępem osób trzecich
	Sprzęt do transportu szczepionek	0	
	Sprzęt, materiały i środki do przeprowadzenia szczepień	0	
	Zestaw przeciwwstrząsowy i resuscytacyjny	0	
	Wyposażenie stanowiska do mycia i dezynfekcji rąk personelu	0	
Procedury	Higieny rąk	0	
	Postępowania po ekspozycji	0	
	Postępowania z odpadami medycznymi	0	
	Postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym	0	

	Postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych i dopływu energii elektrycznej	3	Wydawano zalecenia dotyczące opracowania lub aktualizacji procedur postępowania ze szczepionkami postępowania w przypadku awarii zasilania prądem
Inne	Przeprowadzanie kontroli wewnętrznej	0	

3. Postępowanie w przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych (wymienić jakie działania podejmowano):

Z roku na rok obserwuje się wzrost liczby dzieci, wobec których nie jest realizowany obowiązek szczepień ochronnych. Związane jest to z wpływami ruchów antyszczepionkowych, ale nie zawsze. W minionym roku zaobserwowaliśmy znaczny wzrost zachorowań na choroby zakaźne, krztusiec, grypa, RSV, co wiąże się z tym, że wizyty szczepienne nie są realizowane z uwagi na częste zachorowania dzieci. Często jest to nieuzasadniony strach rodziców, czy też przeczytanie jakiegoś artykułu w internecie. Natomiast w wielu przypadkach nieznana jest przyczyna nieszczepienia dzieci.

W 2024 roku podejmowano wiele działań, które pozwoliły na lepsze monitorowanie i weryfikację statusu zaszczepienia dzieci, wobec których obowiązek ten nie jest realizowany. Wykonano 24 kontrole w punktach szczepień, podczas których przypominano zasady poprawnego zgłaszania przypadków nierealizowania szczepień obowiązkowych, zalecano wzmoczenie działań skutecznego powiadamiania rodziców/opiekunów o zaległych szczepieniach, a także o terminach zbliżających się szczepień (również w formie pisemnej) oraz odpowiednie dokumentowanie podejmowanych działań. Informowano, że dzięki temu działamy w kierunku poprawy wyszczepialności dzieci. Zalecano przekazywanie kart uodpornienia dzieci, które wypisały się z POZ, w sposób zgodny z przepisami prawnymi, tj. przesłanie pocztą za potwierdzeniem odbioru do POZ wskazanego przez rodzica/opiekuna jako nowej placówki, do której zadeklarowano dziecko. Informowano, że przekazanie w takim przypadku karty uodpornienia rodzicowi/opiekunowi jest niezgodna z przepisami prawnymi. W trakcie bieżących kontroli weryfikowano stan zaszczepienia dzieci, które były zgłaszane do PSSE jako dzieci nieszczepione. Weryfikację przeprowadzano także podczas rozmów telefonicznych z personelem punktu szczepień oraz poprzez korespondencję mailową z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych.

Od II kwartału 2024 r. sprawozdanie dotyczące przypadków niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wykonywane jest przez POZ elektronicznie poprzez portal e-sanepid. Sprawozdania te widoczne są wówczas dla PSSE w systemie SEPIS. Każde takie sprawozdanie zostało zweryfikowane przez pracownika Sekcji Epidemiologii pod kątem poprawności wpisywanych danych. Tam gdzie była konieczność, wyjaśniano niejasności, błędy, nanoszono korekty.

PSSE w Żyrardowie do osób uchylających się od obowiązku szczepień, sprawozdawanych przez podmioty wykonujące szczepienia, wysyła rutynowo pisemne powiadomienia o powinności poddania obowiązkowym szczepieniom ochronnym dzieci pozostających pod ich opieką wraz z informacją, do którego podmiotu leczniczego należy się zgłosić na zaległe szczepienia. Do powiadomień dołączana jest informacja o ryzykach związanych z chorobami zakaźnymi, które stanowią zagrożenie dla małych nieszczepionych dzieci oraz o odpowiedzialności karnej zobowiązanego rodzica lub opiekuna z powodu narażenie osoby pozostającej pod ich opieką na niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. W 2024 roku wystosowano 74 takich powiadomień. Ponadto wysłano 28 pism do POZ wskazujących na konieczność powiadomienia rodziców/opiekunów o zaległych szczepieniach ich dzieci wraz z wyznaczeniem terminu szczepienia. Wystosowano także 7 wezwań na szczepienia skierowane do rodziców/opiekunów dzieci nieszczepionych. Po każdym powiadomieniu, piśmie czy też wezwaniu na

szczepienie weryfikowano status zaszczepienia dzieci. Spośród zgłaszanych w raportach dzieci nieszczepionych, w 2024 roku w przypadku 24 dzieci rozpoczęto kontynuację szczepień.

4. Rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych

Lp.	Szczepienia, po których wystąpił NOP	Liczba NOP		
		Łagodne	Poważne	Ciężkie
1.	Tetana	1		
2.	MMR	1		
3.	BCG 10	1		
4.	Infanrix Hexa, Prevenar, Rotateq	1		
Razem		4	0	0

5. Szkolenia w zakresie szczepień ochronnych w których uczestniczyli pracownicy PSSE:

1. Narada GIS – aktualności nadzoru epidemiologicznego
2. Narada szkoleniowa w WSSE w Warszawie
3. Kalendarz(e) szczepień dorosłych
4. Szkolenie z funkcjonalności w sprawozdaniach ze szczepień ochronnych w SEPIS i e-Sanepid
5. Gotowi na sezon. Startuje sezon szczepień 2024/2025
6. Webinar dotyczący promocji szczepień przeciw HPV

6. Informacje (działania) dodatkowe np.: awarie, akcje szczepień, ew. skargi i interwencje, współpraca z biurami podróży itp.

W 2024 roku kontynuowano pracę w elektronicznym systemie dystrybucji szczepionek, a także w systemach SEPIS w zakresie sprawozdawczości i Epibaza w ramach rejestracji NOP. Kontynuowano prace związane z dystrybucją preparatów szczepionkowych do punktów szczepień w podmiotach leczniczych na terenie powiatu żyrardowskiego.

Podczas bieżącej pracy udzielano informacji dotyczących:

- zasad przeprowadzania szczepień ochronnych,
- zasad zachowania łańcucha chłodniczego, w tym konieczności bieżącego monitorowania rejestrów temperatur w lodówkach i archiwizacji tych rejestrów,
- transportu szczepionek,
- gospodarki szczepionkami, monitorowania terminów ważności preparatów szczepionkowych,

W 2024 r. informowano również personel punktów szczepień, że w przypadkach, kiedy zbliża się koniec terminu ważności danej szczepionki i istnieje ryzyko jej utylizacji, można taką szczepionkę przekazać do innego punktu szczepień na terenie powiatu żyrardowskiego, gdzie będzie mogła być zużyta przed upływem jej terminu ważności. Wówczas należy sporządzić protokół przekazania preparatu szczepionkowego,

przetransportowanie go w odpowiednich warunkach chłodniczych i po zakończonym kwartale wykazać odpowiednio w sprawozdaniu kwartalnym. W 2024 r. odnotowano 2 przypadki przekazania szczepionek.

W 2024 r. przeprowadzano kontrole akcyjne:

- w 3 punktach szczepień dotyczące szczepień ochronnych dzieci p/polio,
- w 1 i jedynym punkcie szczepień w Oddziale Neonatologicznym CZMZ Sp. z o.o. w Żyrardowie w zakresie prawidłowego nadzoru nad przechowywaniem preparatów szczepionkowych, podczas której wypełniono formularz przygotowany w tym celu przez WSSE w Warszawie.

W punktach szczepień, w których zaobserwowano taką konieczność, przeprowadzano kontrole tematyczne, m.in. w 1 punkcie szczepień w zakresie osób uchylających się od obowiązku szczepień. Podczas takich kontroli akcyjnych i tematycznych nie stwierdzono rażących nieprawidłowości, jedynie nieliczne niedociągnięcia w niektórych obszarach. W celu ich usunięcia lub poprawy wydawano odpowiednie zalecenia.

W trakcie rutynowych kontroli przeprowadzanych w punktach szczepień, w podmiotach leczniczych zwracano uwagę na konieczność monitorowania temperatur w termotorbach w trakcie transportu szczepionek z PSSE do punktów szczepień oraz prowadzenia rejestru temperatur w trakcie ich transportu. Zwracano uwagę na zasady postępowania ze szczepionkami w punktach szczepień ze szczególnym uwzględnieniem monitorowania ważności preparatów szczepionkowych i ich utylizacji w przypadku takiej konieczności. Zalecano korzystanie z elektronicznego systemu monitoringu temperatur w lodówkach służących do przechowywania szczepionek w podmiotach leczniczych, w których taki system nie został jeszcze wprowadzony. Ponadto zalecano wzmożenie działań skutkujących większym poziomem zaszczepienia dzieci i niwelujących ilości osób uchylających się od obowiązku szczepień.

W ciągu całego roku sporządzano cotygodniowe sprawozdania dotyczące wykonanych szczepień ochronnych wśród dzieci pochodzących z terenów Ukrainy. Weryfikowano sprawozdania kwartalne wykonane przez punkty szczepień: z przeprowadzonych szczepień ochronnych wg ilości wykorzystanych szczepionek, o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych,. Sporządzano zbiorcze sprawozdania kwartalne oraz sprawozdania o osobach uchylających się od obowiązku szczepień i z działań podjętych w celu egzekwowania obowiązku szczepień. Na koniec każdego miesiąca wykonywana była kontrola stanów magazynowych, potwierdzająca zgodność stanu szczepionek w lodówkach w PSSE ze stanem szczepionek w systemie e-szczepionka. Sporządzano również zestawienie zużytych szczepionek w danym kwartale w stosunku do szczepionek pobranych z WSSE w Warszawie. W ciągu roku sporządzono 4 takie zestawienia, które przekazywane są do Działu Księgowości PSSE w Żyrardowie w celu rozliczenia kosztów pobranych szczepionek.

Kontynuowano działania informujące w zakresie realizacji szczepień przeciwko pneumokokom szczepionką PREVENAR wśród populacji ogólnej oraz dystrybuowano szczepionkę do punktów szczepień.

Kontynuowano działania związane z realizacją szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień w placówkach POZ. Działania te polegały na przekazywaniu podmiotom leczniczym informacji związanych z realizacją szczepień HPV u dzieci w wybranym przedziale wiekowym oraz na dystrybucji preparatów szczepionkowych p/HPV do punktów szczepień na terenie powiatu żyrardowskiego. Sporządzano bieżące i cotygodniowe sprawozdania dotyczące dystrybucji w/w szczepionek.

Ponadto w ramach powszechnego Programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, prowadzono liczne działania związane z rozpoczęciem i **realizacją szczepień p/HPV w szkołach.** W tym celu przekazywano do szkół materiały informacyjne w w/w zakresie, przekazywano informacje dyrektorom szkół dotyczące zasad przystąpienia do programu, zebrania potrzebnych danych, zasad nawiązania współpracy z POZ-ami, które miały takie szczepienia przeprowadzić na terenie szkoły lub w POZ w ramach

wspólnego wyjścia ze szkoły dzieci pod opieką nauczyciela, a także wymogów technicznych w celu zorganizowania miejsca na terenie szkoły, w którym szczepienia miały być realizowane. W związku z realizacją w/w programu w szkołach, dystrybuowano preparaty szczepionkowe p/HPV do punktów szczepień, które podjęły współpracę ze szkołami biorącymi udział w programie. Sporządzano sprawozdania dotyczące prowadzonych akcji edukacyjnych w szkołach, liczby szkół uczestniczących w programie, działań ruchów antyszczepionkowych związanych z tym programem.

W 2024 roku nie odnotowano skarg i interwencji dotyczących gospodarki i nadzoru nad szczepieniami ochronnymi.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym w roku 2024

w powiecie żyrardowskim

Dane epidemiologiczne dotyczące zarejestrowanych wybranych chorób zakaźnych (liczba przypadków i zapadalność na 100 tys. mieszkańców) w roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 r.

- **Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) programami eradykacji i eliminacji**

- Odra

2024		2023	
Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
6	10,2	0	0

- Różyczka

2024		2023	
Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
0	0	2	3,4

Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie Odry i Różyczki na nadzorowanym terenie:

W 2024 r. odnotowano 6 przypadków odry (w tym 4 hospitalizacje). Zachorowały 2 osoby dorosłe (nieszczepione) oraz 4 małych dzieci (jeszcze nieszczepione – niemowlęta).

Przypadki różyczki w 2023 r. odnotowano jako „możliwe”.

- Poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie (OPW)

Liczba zarejestrowanych przypadków OPW w powiecie w 2024 r.

2024		2023	
Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
0	0	1	1,7

W 2024 r. prowadzony był aktywny nadzór nad OPW. Comiesięczne kontrole w szpitalu nie wykazały niezgłoszonych przypadków OPW. Prowadzono również kontrole oraz akcje informacyjne w przychodniach, ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan zaszczepienia przeciwko polio.

- **Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową** - (zwłaszcza wywołane czynnikami niezidentyfikowanymi) odnotowano ich więcej, niż w 2023 roku.

Liczba zakażeń pokarmowych wywołanych czynnikami zidentyfikowanymi kształtowała się na podobnym poziomie, jak w 2023 r – 24 przypadki salmonellozy.

Największy wzrost odnotowano w kategorii zakażeń *Clostridioides* (zakażenia często związane z pobytami w szpitalu) oraz rotawirusów; co obrazuje poniższa tabela:

	2024		2023	
	Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
<i>Clostridioides difficile</i>	63	107,14	35	59,52
rotawirusy	49	83,3	15	25,51

W 2024 r odnotowano 1 zbiorowe ognisko pokarmowe związane z imprezą okolicznościową zorganizowaną w domu weselnym (7 osób z objawami). Pobrano próby środków spożywczych, wody, wymazy od personelu placówki. Osoby chore poddały się badaniom jeszcze przed zgłoszeniem ogniska. Nie ustalono jednak czynnika etiologicznego, który spowodował zatrucie.

- **Wybrane choroby, którym można zapobiegać drogą szczepień**

Krztusiec – jak w całym kraju – odnotowano bardzo znaczny wzrost zachorowań.

2024	2023
------	------

Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
145	246,6	1	1,7

W przypadkach krztuśca - podejmowano działania przewidziane procedurą – wywiady epidemiologiczne, informacje dla osób z otoczenia o możliwości profilaktyki antybiotykowej i szczepień. Jednakże zgłoszenia ZLK i ZLB od lekarzy i laboratoriów często trafiały do PSSE ze znacznym opóźnieniem, co znacznie utrudniało przeprowadzanie skutecznych dochodzeń epidemiologicznych.

Zapadalność na krztusiec w powiecie żyrardowskim przewyższyła dane w skali ogólnokrajowej.

- **Tężec**

W 2024 r odnotowano 1 (śmiertelny) przypadek tężca u osoby w wieku 86 lat, mieszkającej samotnie. Zanieczyszczona, zaniedbana rana podudzia stanowiła wrota zakażenia.

- **Grypa**

Liczba przypadków zachorowań wyniosła 373 (są to grypy potwierdzone szybkimi testami antygenowymi), wskaźnik zapadalności – 634,3. Nie odnotowano przypadków grypy potwierdzonych laboratoryjnie. Na terenie powiatu, do programu laboratoryjnego nadzoru nad gripą Sentinel pozyskano 1 przychodnię (1 lekarz).

- **SARS-CoV-2**

Na terenie powiatu odnotowano 609 (mniej niż w roku 2023) potwierdzonych przypadków Covid-19, z czego 21 wymagało hospitalizacji. Zapadalność dla przypadków potwierdzonych wynosi 1035,7. Odnotowano 2 ogniska szpitalne Covid-19 – w Oddziale Rehabilitacji Ogólnoustrojowej szpitala CZMZ w Żyrardowie

- **Choroby przenoszone drogą krwiopochodną.**

Wirusowe zapalenie wątroby (WZW) typu B, C

Liczba przypadków zachorowań – odnotowano 17 przewlekłych WZW B oraz 6 przewlekłych i nieokreślonych WZW C, w roku 2023 – 10 WZW B oraz 2 WZW C.

Dane te wskazują na tendencję wzrostową chorób przenoszonych drogą krwiopochodną.

- **Gruźlica**

Liczba przypadków zachorowań – 11, w tym 2 zgony. Wskaźnik zapadalności – 18,7. Nadzór nad gruźlicą, zgodnie z wytycznymi WSSE, polega na przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych z chorymi; osoby z kontaktu są kierowane do lekarzy w celu zlecenia i wykonania badań profilaktycznych.

- **Legioneloza podejrzenia/ zachorowania ewentualne omówienie przypadku.**

W 2024 r odnotowano 1 przypadek legionelozy przebiegającej w postaci zapalenia płuc. Typowano potencjalne źródła zakażenia; we współpracy z PSSE w Pucku zidentyfikowano źródło zakażenia - prysznic w nadmorskim pensjonacie. Miejskowa PSSE podjęła działania zmierzające do eliminacji zagrożenia.

- **Borelioza, Kleszczowe zapalenie mózgu**

Liczba przypadków – ogółem – 75; w 2023 r - 40. Wystąpił zatem znaczny wzrost nowych zachorowań – współczynnik zapadalności w 2024 r wyniósł 127,5 i jest wyższy od współczynnika dla całego kraju.

W 2024 r odnotowano 1 kleszczowe zapalenie mózgu; w poprzednich latach nie zarejestrowano tego typu przypadków.

- **Choroby inwazyjne (Inwazyjna choroba meningokokowa i pneumokokowa)**

Zarówno w roku 2023, jak i 2024 nie odnotowano przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej.

Prowadzono jednak nadzory nad osobami z kontaktu z zakażonymi z innych powiatów.

W roku 2023 oraz 2024 wystąpiło po 6 przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej – w większości były to ciężkie posocznice, zapalenia płuc u osób starszych; odnotowano 1 zgon.

- **Wścieklizna – działania profilaktyczne**

Liczba przypadków pogryzień przez zwierzęta (w większości psy) w 2024 r wyniosła 95, z czego w 33 przypadkach (wobec niemożności podjęcia obserwacji weterynaryjnej zwierzęcia) konieczne były szczepienia przeciw wściekliznie. W pozostałych przypadkach, po ustaleniu danych właściciela zwierzęcia, sprawa była kierowana do Powiatowego Lekarza Weterynarii, który podejmował obserwację psa lub kota.

- **Zakażenia i choroby przenoszone drogą płciową - STI (*sexually transmitted infection*)**

Wybrane choroby

Kiła – liczba przypadków zachorowań – 3 / Współczynnik zapadalności – 5,1

Rzeżączka – liczba przypadków zachorowań – w 2024 r nie odnotowano

Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie – liczba przypadków zachorowań - 5 / Współczynnik zapadalności – 8,5.

Zakażenia wirusem HIV i zachorowania na AIDS

W 2024 r odnotowano 9 nowowykrytych zakażeń HIV oraz 1 przypadek AIDS – co stanowi wzrost w porównaniu z 2023 rokiem (tj. 3 zakażenia HIV, brak zgłoszeń AIDS).

4. Sytuacja w zakresie Higieny Komunalnej

WODA

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Wodociągi są podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności miast i wsi w wodę przeznaczoną do spożycia. Woda kontrolowana jest zarówno przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie jak również w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzających wodociągami.

Na terenie powiatu żyrardowskiego w funkcjonowało **29** wodociągów, **22 wodociągi publiczne oraz 7 wodociągów lokalnych/zakładowych.**

W ramach urzędowej i wewnętrznej kontroli jakości wody **wykonano 425 badań laboratoryjnych, łącznie oceniono 10 735 parametrów**. Badania próbek wody obejmowały wskaźniki mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne. Częstotliwość poboru próbek wody uzależniona była od ilości produkowanej wody przez wodociąg i wykonywana zgodnie z harmonogramem poboru. Badania wody do spożycia przeprowadzono w laboratoriach, które są zatwierdzone przez właściwych terenowo państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych.

Parametry objęte monitoringiem to parametry grupy A i grupy B.

Parametry grupy A	
1. Escherichia coli (E. coli)	4. Barwa
2. Bakterie grupy coli	5. Mętność
3. Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22°C	6. Smak
	7. Zapach
	8. Stężenie jonów wodoru (pH)
	9. Przewodność elektryczna

Parametry grupy B		
1. Enterokoki	18. Nikiel	31. Mangan
2. Akrylamid	19. Ołów	32. Ogólny węgiel organiczny (OWO)
3. Antymon	20. Pestycydy	33. Siarczany
4. Arsen	21. Σ pestycydów	34. Sód
5. Azotany	22. Rtęć	35. Utlenialność z KMnO ₄
6. Benzen	23. Selen	36. Żelazo
7. Benzo(a)piren	24. Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu	37. Bromodichlorometan
8. Bor	25. Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych	38. Chlor wolny
9. Bromiany	26. Trihalometany – ogółem (Σ THM)	39. Chloraminy
10. Chlorek winylu	27. Clostridium perfringens (łącznie ze sporami)	40. Σ chloranów i chlorynów
11. Chrom	28. Glin (Al)	41. Ozon
12. Cyjanki	29. Jon amonu	42. Trichlorometan (chloroform)
13. 1,2-dichloroetan	30. Chlork	43. Magnez
14. Epichlorohydryna		44. Srebro
15. Fluorki		45. Twardość
16. Kadm		
17. Miedź		

W Stacjach Uzdadniania Wody (SUW) znajdują się urządzenia do uzdatniania wody tj. odżelaziacze, odmanganiacze, aeratory oraz chloratory.

Jakość badanych próbek nie budziła większych zastrzeżeń, nie powodowała zagrożenia dla życia i zdrowia, natomiast okresowo występowały przekroczenia parametrów:

- ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C,
- liczba bakterii grupy coli,
- mangan,
- żelazo,

- zapach,
- mętność,
- barwa,
- suma chloranów i chlorynów,
- chlorek winylu.

Po otrzymaniu wyników wydawano ocenę jakości wody. W przypadku przekroczeń wydawano komunikat oraz wszczynano postępowanie administracyjne, które obligowało zarządzających wodociągami do podejmowania działań naprawczych i przedstawienia prawidłowych wyników badań.

Badania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych zawartości substancji promieniotwórczych w wodzie.

Zestawienie nadzorowanych wodociągów na terenie powiatu żyrardowskiego.

ŻYRARDÓW			
Wodociąg	Żyrardów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
32567	5567	51	1241
Przekroczone parametry		BRAK	

WISKITKI			
Wodociąg	Feliksów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
9512	1944	32	838
Przekroczone parametry		Liczba bakterii grupy coli – 1x	

WISKITKI			
Wodociąg	CC PL Invest		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
Pracownicy obiektu	21	4	81

Przekroczone parametry	BRAK
------------------------	------

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Mszczonów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
5840	1588	32	829
Przekroczone parametry		Liczba bakterii grupy coli – 1x Zapach – 2x Mętność – 1x	

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Badowo - Dańki		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
531	138	10	335
Przekroczone parametry		BRAK	

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Lindów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
688	286	10	333
Przekroczone parametry		BRAK	

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Marków Towarzystwo		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
815	176	15	414
Przekroczone parametry		Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C, – 1x Zapach – 1x	

	Mętność – 2x
--	--------------

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Osuchów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
1810	184	10	264
Przekroczone parametry		BRAK	

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Osuchów - II		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
78	41	7	140
Przekroczone parametry		Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C, – 1x Mangan – 1x	

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Piekary		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
525	181	10	183
Przekroczone parametry		BRAK	

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Centralny Ośrodek Szkoleniowy - ZUS		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
Brak stałych mieszkańców	9	2	89

Przekroczone parametry	BRAK
------------------------	------

MSZCZONÓW			
Wodociąg	Global Park Poland Sp. z o. o.		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
Klienci parku wodnego	536	58	1093
Przekroczone parametry	Suma chloranów i chlorynów – 1x		

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Puszcza Mariańska		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
342	78	7	390
Przekroczone parametry	Liczba bakterii grupy coli – 1x		

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Bartniki		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
2960	408	14	568
Przekroczone parametry	Liczba bakterii grupy coli – 1x Zapach – 1x		

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Budy Zaklasztorne		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
964	189	11	154
Przekroczone parametry	Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C – 1x		

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Kamion		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
365	118	10	139
Przekroczone parametry		Mangan – 3x	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Korabiewice		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
738	157	7	136
Przekroczone parametry		BRAK	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Michałów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
775	86	9	329
Przekroczone parametry		Chlorek winylu – 1x	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Mrozy		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
1271	274	28	452
Przekroczone parametry		Mętność – 7x Barwa – 1x Zapach – 1x Mangan – 9x Żelazo – 5x Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C – 1x	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Olszanka		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
427	97	13	342
Przekroczone parametry		Liczba bakterii grupy coli – 4x Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C – 3x	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Stary Łąjszczew		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
381	98	16	325
Przekroczone parametry		Zapach – 2x Mangan – 7x Żelazo – 2x Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C – 1x	

PUSZCZA MARIAŃSKA	
Wodociąg	HUSOP "Samopomoc Chłopska" – Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Wycześniak

Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
Mieszkańcy obiektu	25	10	187
Przekroczone parametry		Mangan – 1x	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Okręgowy Ośrodek Wychowawczy w Studzieńcu		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
	7,4	4	115
Przekroczone parametry		BRAK	

PUSZCZA MARIAŃSKA			
Wodociąg	Tree Houses Karolina Banasiak		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
Goście obiektu	1	7	128
Przekroczone parametry		Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C, – 2x Liczba bakterii grupy coli – 1x	

RADZIEJOWICE			
Wodociąg	Radziejowice		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
1152	260	11	354
Przekroczone parametry		BRAK	

RADZIEJOWICE			
Wodociąg	Korytów		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów

1653	239	11	364
Przekroczone parametry		Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C – 2x	

RADZIEJOWICE			
Wodociąg	Krże Duże		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
2791	655	11	429
Przekroczone parametry		BRAK	

RADZIEJOWICE			
Wodociąg	Słabomierz		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
180	42	9	411
Przekroczone parametry		BRAK	

RADZIEJOWICE			
Wodociąg	Shell Polska Sp. z o. o.		
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Produkcja wody m3/24h	Liczba badań	Liczba ocenionych parametrów
Pracownicy i klienci stacji paliw	1	6	72
Przekroczone parametry		BRAK	

Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.

W ramach monitoringu jakości wody ciepłej przeprowadzone zostały badania wody w kierunku bakterii Legionella sp. Dokonano oceny wyników w następujących obiektach

Rodzaj obiektu	Liczba próbek ocenionych	Opis
Szpital	24	11 – wyników nieprawidłowych. <u>Na koniec 2024 roku wyniki nadal pozostawały nieprawidłowe.</u>
Domy Pomocy Społecznej	18	Wyniki prawidłowe
Placówki zapewniające całodobową opiekę	34	9 - wyników nieprawidłowych. Przeprowadzono działania naprawcze – wyniki prawidłowe
Obiekty noclegowe	8	Wyniki prawidłowe

Pływalnie

Na terenie powiatu żyrardowskiego pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się pływalnie ogólnodostępne oraz w obiektach hotelarskich. Właściciele basenów prowadzą badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej dwa razy w miesiącu. Woda badana jest w nieckach basenowych, nieckach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny, systemach cyrkulacji oraz natryskach. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żyrardowie przeprowadza w ciągu roku jedno urzędowe badanie wody „basenowej” w każdym obiekcie. W ramach urzędowej i wewnętrznej kontroli jakości wody **oceniono 11 990 parametrów**. Ponadto sprawowany jest nadzór nad:

- ✓ stanem technicznym i higienicznym obiektu,
- ✓ wynikami badań wody wykonanymi przez właścicieli basenów,
- ✓ przestrzeganiem regulaminów pływalni.

Pływalnia	Liczba ocenionych parametrów	Zakwestionowane parametry
AQUA Żyrardów Sp. z o.o. ul. Rtm. Witolda Pileckiego 25/27 96-300 Żyrardów	1524	ogólna liczba mikroorganizmów, mętność, pH, chlor wolny, utlenialność, potencjał redox,
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mszczonowie ul. Warszawska 52 96-320 Mszczonów	1175	mętność, chlor związany, chloroform, potencjał redox,
Aerotunel Sp. z o.o. Al. Solidarności 75/26 00-090 Warszawa	448	ogólna liczba mikroorganizmów, Pseudomonas aeruginosa, Legionella sp., chlor wolny, chlor związany, chloroform,
Global Parks Poland Sp. z o.o. ul. Fosa 41/11 02-768 Warszawa	6549	mętność, Pseudomonas aeruginosa, Legionella sp., ogólna liczba mikroorganizmów, chlor wolny, potencjał redox, chlor związany,

Flis, Pierzchała Sp. J. Tartak Brzózki ul. Letniskowa 4a 96-325 Radziejowice	1213	mętność, chlor wolny, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów,
Artis Express Sp. z o.o. Radziejowice-Parcel ul. Boczna 18 96-325 Radziejowice	529	mętność, chlor wolny, potencjał redox,
Nova A. Blicharski i M. Zbrojewska Sp. J. Santa Natura Resort & Spa Nowa Wieś 31 96-315 Wiskitki	552	chlor związany, Legionella sp., potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów.

Każdorazowo po otrzymaniu wyników wydawano ocenę jakości wody. W przypadku przekroczeń zarządzający pływającą obligowany był do podejmowania działań naprawczych i przedstawienia prawidłowych wyników badań.

Kąpieliska

Na terenie powiatu żyrardowskiego zostało zgłoszone 1 kąpielisko. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny kąpieliska oceniono jako prawidłowy.

Kąpielisko	Liczba próbek	Zakwestionowane parametry	Liczba wydanych ocen
Zalew Żyrardowski	4	BRAK	Bieżące - 4 Pozozonowa - 1

OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 208 kontroli.

Obiekty służby zdrowia (szpital)

Na terenie powiatu znajduje się 1 obiekt w ewidencji, skontrolowano 1 obiekt, w którym przeprowadzono 1 kontrolę. Wydano kolejną decyzję na zmianę terminu wykonania obowiązków dot. zapasowe źródło wody.

Wydano decyzję na zapewnienie prawidłowego magazynu odpadów medycznych.

W związku z przekroczeniami bakterii *Legionella Sp.* wydano decyzje na doprowadzenie jakości wody do prawidłowych wartości. Ponieważ w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych nieprawidłowości nie zostały usunięte w wyznaczonych terminach wydawane były upomnienia, które nie przyniosły efektów. W zaistniałych sytuacjach w roku 2024 wydano 5 postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia na łączną kwotę 28500 złotych.

Schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi

W 1 obiekcie przeprowadzono 3 kontrole. Nałożono mandat na kwotę 500 złotych za obecność insektów.

Domy Pomocy Społecznej i inne obiekty

Na terenie powiatu znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej, w których przeprowadzono 4 kontrole. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Na terenie powiatu znajdują się 3 placówki zapewniające całodobową opiekę. Przeprowadzono 6 kontroli. W 1 obiekcie stwierdzono złe warunki sanitarno-bytowe pensjonariuszy - nałożono mandat w wysokości 1500zł.

Zakłady fryzjerskie

Skontrolowano 29 zakładów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zakłady odnowy biologicznej

Skontrolowane 3 obiekty. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zakłady w których świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

Skontrolowano 18 obiektów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zakłady kosmetyczne

Skontrolowano 38 zakładów, w których przeprowadzono 40 kontroli. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowy stan pomieszczeń u urządzeń. Wydano 2 mandaty na łączną kwotę 1000 złotych.

Zakłady tatuażu

Skontrolowano 2 obiekt. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Hotele

Skontrolowano 5 obiektów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Skontrolowano 8 obiektów. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowe wyniki wody pochodzącej z własnego ujęcia.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Skontrolowano 3 obiekty. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dworce i stacje kolejowe

Skontrolowano 2 dworce i 2 przystanki kolejowe. Nieprawidłowości nie stwierdzono

Środki transportu

Samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich: przeprowadzono 1 kontrolę w 4 samochodach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

CMENTARZE I POSTĘPOWANIE ZE ZWŁOKAMI ORAZ SZCZĄTKAMI LUDZKIMI

Cmentarze

Skontrolowano 19 obiektów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	
Liczba decyzji zezwalających na ekshumacje zwłok	29

Liczna ekshumacji na wniosek prokuratora	1
Liczba postanowień dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy	7
Liczba decyzji zezwalających na przewóz zwłok poza granice kraju	1

Stan sanitarny kontrolowanych obiektów porównywalny z latami poprzednimi.

5. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia oraz przedmiotów do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. skontrolowano 263 obiekty (w 2023 r. 360) spośród 1070 zarejestrowanych (w 2023 r. 1081). W 2024 roku przeprowadzono ogółem 1138 kontroli, w tym 53 kontroli kompleksowych, 159 sprawdzających, 266 tematycznych, 70 interwencyjnych, 590 kontroli granicznych.

Kontrole tematyczne przeprowadzane były planowo w obiektach objętych wzmożonym nadzorem i dotyczyły obszarów, w których stwierdzono niezgodności; doraźnie w obiektach, w których stwierdzono uchybienia; na wniosek strony, w celu uzyskania zaświadczeń do przetargów czy też innych zezwoleń.

Sklasyfikowano 53 obiekty (w 2023 r. - 60) na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego.

W 2024 r. nałożono 86 mandatów na łączną kwotę 35700 zł (średnio 415 zł), (w 2023 r. 90 mandatów na kwotę 37850 zł - średnio 420 zł) oraz wydano następujące decyzje merytoryczne:

- 29 restrykcyjnych
 - 5 zmieniających wcześniej wydana decyzję
 - 55 zatwierdzające
 - 5 odmowy zatwierdzenia
 - 51 na wykreślenie z rejestru
 - 3 unieruchomienia
- oraz
- 341 decyzje płatnicze
 - 4 pisma o przekazaniu sprawy
 - 75 pism do podmiotów o wynikach badań pobranych próbek
 - 72 zaświadczenia o wpisie do rejestru podmiotów zatwierdzonych
 - 62 opinie samochodów.

Nie były sporządzone żadne wnioski do sądu w sprawie odmowy przyjęcia mandatów karnych.

Skierowano natomiast 6 wniosków o ukaranie do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w związku z samowolnym rozszerzeniem działalności:

- nieprawidłowości w prezentacji i sprzedaży na stronie internetowej allegro oraz w znakowaniu suplementu diety (nałożona kara w wysokości 1000 zł),
- prowadzenie bez złożenia wniosku i zatwierdzenia działalności polegającej na sprzedaży wędlin, wyrobów garmażeryjnych, ryb wędzonych i mrożonych, przetworów rybnych (sałatek) w ruchomym punkcie handlowym (nałożona kara w wysokości 1500 zł),

- prowadzenie, bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, działalności polegającej na organizacji imprez okolicznościowych w żywieniu zbiorowego zamkniętego (nałożona kara w wysokości 3000 zł),
- niedopełnienie obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej gospodarstwa rolnego (nałożona kara w wysokości 1000 zł),
- prowadzenie, wbrew wydanej decyzji odmowy wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, działalności polegającej na sprzedaży artykułów spożywczych w sklepie,
- prowadzenie, bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, działalności polegającej na przygotowywaniu, serwowaniu i sprzedaży posiłków na zapleczu kulinarnym przy sali konferencyjnej (nałożona kara w wysokości 3000 zł).

Rozpatrzono 39 interwencji, z czego w 27 przypadkach zarzuty potwierdziły się.

Zatrucia pokarmowe

W 2024 r. zgłoszono 1 zatrucie pokarmowe powstałe podczas imprezy okolicznościowej (40 osób narażonych, 8 osób zgłosiło objawy). Przeprowadzono badania laboratoryjne prób żywności tj. sernik kokosowy, ciasto kokosowe z kremem, ciasto z płatkami migdałowymi. Na podstawie wyników badań z Laboratorium WSSE w Warszawie nie było podstaw do zakwestionowania prób. Ponadto pobrano z kranu w kuchni wodę do badań mikrobiologicznych – wynik bez zastrzeżeń. Szczegóły dotyczące ogniska zatrucia pokarmowego zostały, zgodnie z procedurami, w porozumieniu z WSSE w Warszawie, zgłoszone do ogólnopolskiego systemu rejestracji. Wyniki badań laboratoryjnych nie wykazały bezpośredniego związku przyczynowo - skutkowego w etiologii zatrucia pokarmowego, dochodzenie w ognisku zostało zamknięte.

Powiadomienia alarmowe dotyczące żywności i wyrobów do kontaktu z żywnością.

RASFF (system ostrzegania - żywność i przedmioty użytku)

Ogółem wpłynęły 53 powiadomienia RASFF

Żywnienie zbiorowe

Wpłynęły 2 powiadomienia. W 2 obiektach towar w całości został wykorzystany w produkcji przed podjęciem informacji.

Magazyny

Wpłynęły 22 powiadomienia. W 1 magazynie produkt został zutylizowany według własnych procedur, w przypadku 21 powiadomień stwierdzono brak towaru w magazynach, nie przyjęło zwrotów – utylizacja na poziomie sklepów.

Markety

Wpłynęło 1 powiadomienie. Produkt został w całości sprzedany indywidualnym klientom bez możliwości identyfikacji.

Sklepy, apteki, inne obiekty obrotu żywnością

Wpłynęło 11 powiadomień wymagających podjęcia działań. W 3 obiektach produkty wycofano do dostawcy, w 8 przypadkach produkt został sprzedany indywidualnym klientom bez możliwości identyfikacji.

PSSE w Żyrardowie zgłosiła 3 wnioski RASFF.

1. Tatar wołowy surowy, kwestionowany za przypuszczalne wykrycie STEC
2. Oregano suszone, kwestionowane za przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirozylidynowych
3. Lizak Crazy POP, kwestionowany ze względu na zawartość barwnika żółci pomarańczowej

Pozostałe powiadomienia były w formie informacyjnej.

Nadzór nad żywnością bezglutenową:

Na terenie powiatu znajdują się dwie wytwórnie żywności bezglutenowej:

1. Zakład Produkcji Cukierniczej Box Nowe Kozłowice 78, Wiskitki. Zakład produkuje wyroby cukiernicze, w tym żywność bezglutenową. Produkowane są ciastka bezglutenowe: jaglane (z nasionami, orzechami), gryczane, kokosowe, marchewkowe, jabłkowe.
2. Zakład Produkcji Cukierniczej FLIS Sp. J., Kuranów 12, 96 - 325 Radziejowice. Zakład produkuje wyroby cukiernicze, w tym żywność bezglutenową. Produkowane są wafle bezglutenowe (z kremem waniliowym, kakaowym).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w nadzorowanym obszarze.

Nadzór nad suplementami diety

- Informacja dotycząca wyników śledzenia portali internetowych – w 2024 r. zgłoszono do PSSE skargę dotyczącą nieprawidłowej prezentacji suplementu diety na stronie sprzedażowej sprzedawcy działającego na terenie powiatu. Nieprawidłowe treści na stronie sprzedażowej allegro zastosowane przez sprzedawcę były niezgodne z rozporządzeniem WE 1169/2011. Przeprowadzono kontrolę i zobowiązano podmiot do natychmiastowego usunięcia treści niezgodnych z rozporządzeniem WE 1169/2011, złożono wnioski do MPWIS o ukaranie na podstawie art. 104 w związku z art. 103 ust. 1 pkt. 1 lit. b Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Na podmiot została nałożona kara w wysokości 1000 zł. Przedsiębiorca usunął ze strony internetowej treści niezgodne z przepisami. Sprawę przekazano do PPIS w Lublinie nadzorującego producenta w zakresie informacji umieszczonych na etykiecie. W obszarze **żywności wzbogacanej oraz żywności dla określonych grup** nie prowadzono postępowań.

Jakość zdrowotna żywności

W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań 267 próbek, z czego 2 próby zakwestionowano.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W dniu 16 listopada 2018 r. podpisane zostało porozumienie z IW zgodnie, z którym nie jest planowane przekazywanie zakładów, jak również lista obiektów objęta wspólnym nadzorem nie uległa zmianie.

W 2024 r. skontrolowano 2 obiekty pozostające pod wspólnym nadzorem, nie prowadzono kontroli wspólnie pracownikiem IW.

Prowadzono również kontrole w zakresie pochodzenia mięsa w aspekcie zapobiegania ASF.

Współpraca z ze Starostwem Powiatowym

W ramach współpracy ze Starostwem Powiatowym przeprowadzono akcję „Bezpieczne wakacje”. Podczas kontroli szczególną uwagę zwrócono na warunki przechowywania artykułów łatwopsujących oraz terminy przydatności do spożycia artykułów spożywczych będących w sprzedaży.

Na terenie powiatu żyrardowskiego objęty nadzorem sekcji był Klub jeździecki „HUZAR” w Józefowie

Przeprowadzono kontrolę turnusu w miesiącu lipcu. Podczas kontroli dokonano przeglądu pomieszczeń magazynowych, kuchni wraz ze zmywalnią naczyń stołowych. Środki spożywcze łatwo psujące przechowywano prawidłowo w urządzeniach chłodniczych, w prawidłowej temperaturze. Zapewniona była prawidłowa segregacja artykułów spożywczych. Pracownicy byli ubrani w prawidłową odzież roboczą i posiadali aktualne orzeczenia lekarskie. Prowadzono na bieżąco dokumentację z zakresu GHP/GMP.

Upowszechniano w nadzorowanych zakładach wiedzę w zakresie profilaktyki zatruc pokarmowych.

Kontrola graniczna

Łącznie wystawiono 1006 dokumentów dla towarów przekraczających granicę (887 świadectw eksport/import oraz 119 certyfikatów eksport). Poddano ocenie 2565 partii towaru, przeprowadzono 590 oględzin towarów.

Na terenie powiatu 10 firm zajmuje się importem i/lub eksportem środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Wykaz importowanych środków spożywczych:

- gumy do żucia,
- cukierki bezcukrowe – ziołowe,
- konserwy owocowe,
- przyprawy do chipsów,
- wodorowęglan sodu,
- mleczko kokosowe w puszcze,
- gorczyca ekologiczna.

Spośród importowanych środków spożywczych największą liczbę świadectw wydano dla grupy: gumy do żucia.

Wykaz eksportowanych środków spożywczych:

- batony czekoladowe,
- wyroby ciastkarskie tj. ciasteczka kruche z nadzieniem lub bez, ciastka z kawałkami czekolady, ciasteczka maślane, herbatniki, biszkopty z galaretką, wafle, wafelki (rurki) z kremem, praliny z kremem
- czekolady z nadzieniem i bez nadzienia,
- kremy czekoladowe w tubkach,
- cukierki czekoladowe.

Spośród eksportowanych środków spożywczych największą liczbę świadectw wydano dla grupy: batony czekoladowe.

Podsumowanie i wnioski

- terminowo przeprowadzać kontrole związane z zatwierdzaniem obiektów,
- rozpatrywać w ustawowym terminie interwencje,

- rozpatrzyć w krótkim czasie wnioski o dokonanie granicznej kontroli towarów eksportowanych i importowanych,
- przeprowadzić prawie wszystkie kontrole zaplanowane w harmonogramie na 2024 r.,
- dokonać rocznego poboru wyznaczonych prób,
- współorganizacja stanowiska informacyjnego na corocznych dożynkach gminnych w Puszczy Mariańskiej.

6. Sytuacja w zakresie Higieny Pracy

Sekcja Higieny Pracy obejmowała w **2024 r.** nadzorem na terenie powiatu żyrardowskiego **342** zakłady zatrudniające **11725** pracowników w tym w zależności od liczby zatrudnionych pracowników:

do 9	162 zakłady
10-49	127 zakładów
50 – 249	43 zakłady
250 i więcej	10 zakładów.

W ramach nadzoru bieżącego w **2024 r.** skontrolowano **175** zakładów, przeprowadzono ogółem **245** kontroli.

W celu przymuszenia pracodawców do poprawy warunków pracy i socjalno-sanitarnych wydano ogółem:

- **60** decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym **2** decyzje o zmianie terminu;
- **59** decyzji płatniczych.

W 2024 r. w **60** decyzjach administracyjnych wydano **318** nakazów.

W 2024 r. podczas kontroli sprawdzających stwierdzono wykonanie nakazów z decyzji wydanych w 2024 r. i w roku wcześniejszym.

Choroby zawodowe, oceny narażenia zawodowego.

Do PSSE w Żyrardowie w **2024 r.** wpłynęły **2** zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej (**1** postępowanie kontynuowane z 2023 r.) oraz **6** próśb o sporządzenie ocen narażenia od innych stacji sanitarnych:

1 ocena narażenia zawodowego dla PPIS w Częstochowie

poz. 15.3 – przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwającą dysfonią, stanowisko: nauczyciel wspomagający

poz. 20.1 – Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka - stanowisko: kierowca-mechanik, kierowca samochodu ciężarowego

poz. 26 – Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa-covid-19- stanowisko: strażnik ochrony mienia

W przypadku 3 próśb o sporządzenie oceny narażenia nie prowadzono żadnych czynności – dotyczyły zakładów zlikwidowanych.

W roku 2024 prowadzono 3 postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej:

20.1 – Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywoływane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka; stanowisko: fryzjerka

26 – Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19, stanowisko: pielęgniarka

26 – Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19, stanowisko: pielęgniarka

Sporządzono 12 formularzy kart oceny narażenia zawodowego.

Wydano:

✓ 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej:

poz. 20.1 Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywoływane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka

poz. 26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19

poz. 26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19

Przekroczenia norm.

Na terenie powiatu żyrardowskiego w 2024 r. znajduje się 1 zakład z przekroczeniem normatywów higienicznych.

Czynniki rakotwórcze.

W 2024 r. na terenie powiatu w ewidencji znajdowało się 69 zakładów, w których występowały czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, przeprowadzono 39 kontroli, skontrolowano 36 zakładów.

W skontrolowanych w 2024 r. zakładach będących pod nadzorem PSSE w Żyrardowie w narażeniu pracowały 173 osoby (10K 163M) i w kontakcie 194 osoby (46K 148M).

W roku **2024 r.** stwierdzono nieprawidłowości w 11 zakładach, dotyczące czynników rakotwórczych. Wydano **10** decyzji.

Czynniki biologiczne.

W roku **2024** skontrolowano **41** zakładów, w których przeprowadzono **42** kontrole.

W kontrolowanych zakładach występowało narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne należące do 2 i 3 grupy narażenia. Ogólna liczba pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach w 2024 r. wyniosła **980**.

Wydano **5** decyzji nakazujących.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Pod nadzorem PPIS w Żyrardowie w 2024 r. znajdowało się wg ewidencji **8 zakładów stosujących** prekursory oraz **1 zakład wprowadzający** prekursory kategorii 3 do obrotu.

W roku **2024** skontrolowano **4 zakłady**, przeprowadzono **4 kontrole** w zakresie prekursorów narkotyków.

W ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 nie stwierdzono żadnych uchybień w związku z obowiązującą ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

Substancje i mieszaniny chemiczne

W **2024 r.** w ramach nadzoru nad produktami chemicznymi w powiecie żyrardowskim przeprowadzono **116 kontroli**, w tym:

- **1** kontrola u importera substancji chemicznych,
- **23** kontrole u dystrybutorów substancji chemicznych,
- **92 kontrole u dalszych użytkowników** (**5** kontroli u formulatorów i **87** kontroli u stosujących substancje i ich mieszaniny),

Wydano **4** decyzje dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

Dokonano oceny **98** kart charakterystyki i **92** ocen oznakowania opakowań substancji i mieszanin chemicznych.

Detergenty

W 2024 r. na terenie powiatu żyrardowskiego znajdował się 1 producent detergentów. Podmiot ten został skontrolowany. W ramach nadzoru nad detergentami nie stwierdzono żadnych uchybień.

Produkty biobójcze

Na terenie powiatu żyrardowskiego w 2024 r. znajdował się wg ewidencji 1 **podmiot wprowadzający do obrotu produkty biobójcze po raz pierwszy**, podmiot ten posiada pozwolenie na obrót produktem biobójczym.

W roku **2024** skontrolowano **8 podmiotów udostępniających na rynku** produkty biobójcze oraz **28 podmiotów stosujących** produkty biobójcze. W sumie przeprowadzono **36 kontroli** w zakresie produktów biobójczych.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi nie stwierdzono uchybień.

Współpraca

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego

Przed rozpoczęciem wakacji poinformowano właścicieli 16 firm prowadzących prace poza terenem zakładu o obowiązku prawidłowego zabezpieczenia miejsc wykonywania prac przed wtargnięciem niepowołanych osób (ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci) w związku z prowadzoną przez Starostwo Powiatowe w czasie wakacji akcją „Bezpieczne wakacje”.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy

1. Przesłano do wiadomości PIP 3 decyzje wydane w ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych.
2. W trakcie przeprowadzanych kontroli w 148 zakładach pracy sprawdzano, czy miały miejsce kontrole PIP, zapoznawano się z nakazami Państwowej Inspekcji Pracy oraz sprawdzano realizację wydanych przez PIP nakazów pokontrolnych.

Współpraca ze Służbą Medycyny Pracy

W ramach współpracy z Mazowieckim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy:

1. Opracowano i przesłano 9 kart oceny narażenia zawodowego.
2. Przesłano 1 skierowanie na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej.
3. Przesłano 3 decyzje wydanych w ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych.

Współpraca z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi

1. Wprowadzono 68 otrzymanych od pracodawców informacji dot. narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne do bazy danych czynników rakotwórczych „czyn_rak” za rok 2024 i przesłano do IMP.
2. Przesyłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP 2 karty stwierdzenia chorób zawodowych stwierdzonych w roku sprawozdawczym.

Współpraca z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie

1. Uczestniczono w kampanii „Chroń siebie i innych - Noś półmaskę”, rozdając materiały informacyjne podczas kontroli oraz zamieszczając w mediach społecznościowych Stacji informacje nt. ww. kampanii.
2. Zamieszczono w mediach społecznościowych Stacji informacje nt. kampanii „Pracuję głosem”

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Pracownicy zaangażowani w działania dotyczące nadzoru nad środkami zastępczymi w 2024 r. – 2 osoby.

W ramach prowadzonych działań dotyczących środków zastępczych podejmowane były następujące działania:

1. W ramach akcji „Bezpieczne ferie 2024” i „Bezpieczne wakacje 2024” skontrolowano łącznie 4 podmioty oferujące w sprzedaży e-papierosy, liquidy, odżywki, żywność dietetyczną czy herbaty konopne. W w/w obiektach nie stwierdzono sprzedaży środków zastępczych ani innych podejrzanych produktów.
2. W roku 2024 przeprowadzono dodatkowo 1 kontrolę w obiekcie zajmującym się sprzedażą akcesoriów do palenia, e-papierosów w poszukiwaniu produktów na bazie muchomora czerwonego zawierających substancje kwas ibotenowy i/lub muscymol. W skontrolowanym obiekcie nie stwierdzono sprzedaży produktów zawierających ww. substancje.

II. Współpraca z Policją na terenie powiatu żyrardowskiego

Zwrócono się z prośbą do KPP w Żyrardowie o kontynuowanie współpracy nawiązanej w 2014 r. dotyczącej realizacji ustawowego nadzoru nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych tzw. „dopalaczy” oraz zagrożeniami wywołanymi spożywaniem substancji psychoaktywnych, w tym tzw. „dopalaczy” pomiędzy PSSE w Żyrardowie a przedstawicielami Wydziału Prewencji i Wydziału Kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Żyrardowie.

III. Współpraca z jednostkami służby zdrowia

Zwrócono się z prośbą do „Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego” sp. z o. o. o kontynuowanie nawiązanej w 2014 roku współpracy dotyczącej przypadków udzielania pomocy medycznej osobom, które uległy zatruciu środkami zastępczymi oraz przypomniano o konieczności terminowego przesyłania informacji odnotowujących lub wykluczających przypadki zatrucia tymi środkami wśród pacjentów, którym udzielane są świadczenia zdrowotne w jednostkach i komórkach organizacyjnych CZMZ sp. z o. o.

W 2024 r. CZMZ w Żyrardowie nie przekazało żadnych zatruc środkówami zastępczymi.

V. Działania profilaktyczne w zakresie zwalczania dopalaczy, prowadzone przez PSSE w Żyrardowie

W 169 zakładach pracy przeprowadzono instruktaż i poradnictwo w zakresie dopalaczy oraz rozdano ulotki.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych kontroli przez pion Sekcji Higieny Pracy, przedstawionych informacji w obecnym opracowaniu, współpracy z przedstawicielami firm ocena stanu sanitarnego powiatu żyrardowskiego za 2024 r. w zakresie zagadnień realizowanych przez pion higieny pracy jest dobra.

7. Stan sanitarny zakładów nauczania i wychowania oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

1. W ewidencji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Żyrardowie w 2024 r. było 150 placówek, w tym 84 placówki stałe oraz 66 placówek sezonowych.

Placówki stałe:

- 10 żłobków (1 publiczny i 9 niepublicznych)
- 2 kluby dziecięce - niepubliczne
- 22 przedszkola (10 publicznych i 12 niepublicznych, w tym 1 specjalne)
- 1 punkt przedszkolny - niepubliczny
- 22 szkoły podstawowe (20 publicznych i 2 niepubliczne)
- 5 liceów ogólnokształcących –(4 publiczne i 1 niepubliczne)
- 1 szkoła branżowa I i II stopnia - publiczna
- 2 szkoły policealne – niepubliczne
- 6 zespołów szkół – publicznych
- 2 placówka kształcenia ustawicznego - niepubliczne
- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy - publiczny
- 1 placówka z pobytem stałym (okręgowy ośrodek wychowawczy) – publiczna
- 1 placówka wsparcia dziennego – publiczna
- 1 młodzieżowy dom kultury – publiczny
- 1 ognisko pracy pozaszkolnej – niepubliczne
- 1 ogród jordanowski – publiczny
- 3 pozaszkolne placówki specjalistyczne (1publiczna i 2 niepubliczne)
- 2 placówki wychowania pozaszkolnego - niepubliczne

Placówki sezonowe:

- 16 placówek wypoczynku zimowego
- 50 placówki wypoczynku letniego.

Kontrole przeprowadzono w 46 placówkach stałych tj. w 54,7% wszystkich stałych placówek będących pod nadzorem oraz w 5 placówkach letniego wypoczynku – 3,3% wszystkich organizowanych turnusów letniego

wypoczynku. Ogółem przeprowadzono 65 kontroli, z czego 60 kontroli w placówkach stałych i 5 kontroli w placówkach sezonowych.

W wyniku kontroli wydano 14 decyzji administracyjnych, w tym:

- 3 decyzje zobowiązujące podmioty do zapewnienia prawidłowego stanu technicznego w obiektach (właściwego stanu technicznego nawierzchni tarasów i chodników przy budynkach, ogrodzenia, okien w budynku przedszkola oraz zapewnienia na grzejnikach centralnego ogrzewania osłon ochraniających od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym),
- 3 decyzje płatnicze,
- 6 decyzji przedłużających termin wykonania zaleceń,
- 2 decyzje zatwierdzające warunki lokalowe dla żłobków.

Wystosowano również 3 wystąpienia pokontrolne do dyrektorów placówek, z czego 1 dotyczyło zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa na placu zabaw podczas użytkowania piaskownic, a 2 dotyczyły zapewnienia prawidłowych stanowisk pracy dla uczniów oraz wyeliminowania problemu związanego z noszeniem przez uczniów zbyt ciężkich plecaków szkolnych. Wydano 7 opinii sanitarnych o warunkach lokalowych dla placówek oświatowych i wychowawczych, niezbędnych do rejestracji tych działalności (żłobki, przedszkola, szkoła podstawowa, szkoła muzyczna).

W trakcie nadzoru nad placówkami nie stwierdzono uchybień natury porządkowej w związku z tym nie stosowano karania mandatowego.

2. Analiza warunków sanitarno-higienicznych

a. warunki techniczne i porządkowe:

Spośród 51 skontrolowanych placówek, 7 placówek jest w złym stanie technicznym co stanowi 13,7% wszystkich skontrolowanych placówek. W stosunku do podmiotów prowadzących te szkoły/placówki prowadzone jest postępowanie administracyjne.

Nieprawidłowości stwierdzane w tych placówkach to:

- zły stan techniczny okien,
- zły stan techniczny stolarki drzwiowej wewnętrznej,
- zły stan techniczny podłóg,
- nierówne i śliskie stopnie schodów wewnętrznych,
- zły stan techniczny nawierzchni tarasów i chodników przy budynkach.

Stwierdzono natomiast poprawę infrastruktury w 2 szkołach podstawowych. W jednej ze szkół wybudowano salę gimnastyczną wraz z zapleczem sanitarnym - dzięki tej inwestycji stworzono właściwe warunki do realizacji zajęć z wychowania fizycznego.

Z kolei w drugiej szkole przeprowadzono remont i termomodernizację budynku. Prowadzone prace obejmowały wymianę stolarki okiennej, stolarki drzwiowej, ocieplenie stropu, zmianę źródła światła na energooszczędne, wymiana i modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, montaż paneli fotowoltaicznych.

b. warunki do utrzymania higieny:

Wszystkie placówki nauczania i wychowania zlokalizowane są w budynkach podłączonych do sieci wodociągów, a użytkownicy tych placówek mają zapewniony stały dostęp do zimnej i ciepłej wody.

Spośród 49 skontrolowanych pod tym kątem placówek w 6 placówkach stwierdzono brak podłączenia do sieci kanalizacyjnych – placówki te posiadają zbiorniki bezodpływowe (szamba). Placówki nie podłączone do sieciowej kanalizacji stanowią 12,2% spośród wszystkich skontrolowanych.

w 1 placówce (liceum ogólnokształcące) nie zachowano standardów dostępności do misek ustępowych dla dziewcząt – przekroczenie do 25 %. W pozostałych placówkach zachowane były standardy dostępności do urządzeń sanitarnych, w obiektach tych zapewniono wystarczającą liczbę umywalek i oczek ustępowych dla dziewcząt i chłopców.

Zdecydowana większość placówek nauczania i wychowania mieści się w budynkach, w których zapewniono wentylację, a okna są w dobrym stanie technicznym umożliwiającym ich otwieranie w celu okresowego wietrzenia pomieszczeń. W placówkach zapewniona była również odpowiednia temperatura w pomieszczeniach do nauki tj. co najmniej 18° C. W 2024 r. dokonano pomiaru temperatury w 22 placówkach, ogółem zmierzono temperaturę w 89 pomieszczeniach szkolnych. Temperatura wynosiła od 19,6° C do 24,5°C.

3. Analiza w zakresie higienizacji procesów nauczania:

a. dostosowanie mebli do wzrostu uczniów

W 2024 roku w 44 szkołach i placówkach dokonano oceny mebli edukacyjnych (ławek i krzeseł) pod kątem posiadania certyfikatów oraz oznakowania i zestawienia mebli zgodnie z wymaganiami określonymi aktualną normą.

W 2 szkołach podstawowych w 20 oddziałach przeprowadzono analizę dostosowania stanowisk pracy do wzrostu uczniów. Ogółem analizą objęto stanowiska pracy 407 uczniów. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 szkołach, w 14 oddziałach w przypadku 141 stanowisk pracy.

Wyniki powyższej analizy zostały przesłane dyrektorom szkół, w celu podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w tym zakresie.

b. higiena pracy umysłowej

Higienicznej oceny rozkładu zajęć lekcyjnych dokonano w 10 szkołach podstawowych. Ogółem plan zajęć oceniono w 129 oddziałach. Nieprawidłowości stwierdzono 1 szkole podstawowej w 6 oddziałach klas I-III, polegały one na nie rozpoczynaniu zajęć lekcyjnych o tej samej porze z różnicą wynoszącą powyżej 1 godziny lekcyjnej. Według informacji uzyskanych od dyrektora tej szkoły sytuacja ta wynika z niewystarczającej ilości izb lekcyjnych w stosunku do liczby oddziałów w szkole. Rozkłady zajęć dla wszystkich klas są ustalane i akceptowane przez Radę Rodziców, a rodzice dzieci nie wyrażają zgody na wprowadzenie systemu zmianowości.

Spośród 10 kontrolowanych szkół 7 zapewniło przerwy lekcyjne 10 minutowe i przynajmniej jedną przerwę dłuższą, a 3 szkoły zapewniły przerwy krótsze niż 10 minutowe, ale zapewniły co najmniej jedną przerwę 15-20 minutową.

Dokonano również oceny pod kątem zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. Stwierdzono, iż w każdej skontrolowanej szkole zapewniono taką możliwość. W większości szkół uczniowie mają możliwość pozostawiania przyborów i podręczników w szafkach, półkach czy szufladach w izbach lekcyjnych przypisanych do danej klasy. W części szkół zakupiono do tych celów specjalne metalowe szafki, które są ustawione w korytarzach szkolnych.

c. obciążenie uczniów ciężarem tornistrów

W ramach akcji mającej na celu zapobieganie zjawisku noszenia przez uczniów zbyt ciężkich plecaków, w miesiącu październiku przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. W 2 szkołach podstawowych (w szkole podstawowej miejskiej i w szkole podstawowej wiejskiej) przeprowadzono pomiary ciężaru uczniów i pomiary ciężaru ich tornistrów.

W szkole podstawowej miejskiej badaniem objęto 219 uczniów w 10 oddziałach klas IV-VIII. Badania wykazały, że w przypadku 13 uczniów waga tornistra szkolnego wynosiła >15% masy ciała ucznia tzn. nie mieściła się w zalecanej normie.

W szkole podstawowej wiejskiej badaniem objęto 188 uczniów w 10 oddziałach klas IV-VIII. Badania wykazały, że w przypadku 44 uczniów waga tornistra szkolnego wynosi >15% masy ciała ucznia tzn. nie mieści się w zalecanej normie.

Wyniki powyższych badań zostały przesłane dyrektorom szkół, które były objęte przedmiotowym badaniem, w celu podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości, w tym zakresie.

4. Sytuacja w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i zespołach szkół.

W 2024 roku w 20 szkołach dokonano oceny w zakresie dożywiania uczniów. Ocena wykazała, że w 14 szkołach wydawane były posiłki w formie obiadów (w 3 szkołach posiłki były przygotowywane na miejscu, a w 11 szkołach dowożone przez firmę cateringową).

W 4 szkołach wydawano posiłki jednodaniowe – skorzystało z nich 247 uczniów,

W 10 szkołach wydawano posiłki dwudaniowe - skorzystało z nich 789 uczniów.

Na 1036 wydawanych posiłków jedno i dwudaniowych obiadów – 199 posiłków było finansowanych przez Centrum Usług Społecznych tj. 19,2% spośród wszystkich posiłków.

8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działalności oświatowo- zdrowotnej i promocji zdrowia

Działania podejmowane w 2024 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, dotyczyły głównie:

- profilaktyki chorób zakaźnych,
- zapobiegania nowotworom,
- profilaktyki nadwagi i otyłości,
- profilaktyki uzależnień
- zasad higieny,
- szerzeniu idei odpowiedzialności za dokonywanie wyborów służących zdrowiu
- bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego i zimowego
- promocji szczepień

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- koordynowanie wdrażanie programów i kampanii edukacyjnych,
- organizowanie narad,
- udzielanie pomocy merytorycznej,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów,
- nagłaśnianie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- opracowywanie i zamieszczanie informacji na Facebooku,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej

- konferencje
- prelekcje i warsztaty w podmiotach oświatowych
- stoiska informacyjno – edukacyjne

W roku sprawozdawczym nadzorowano działalność 77 placówek. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 26 wizytacji, podczas których oceniano sposób realizacji interwencji programowych lub dokonano diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych w placówce nauczania i wychowania dzieci i młodzieży oraz określono obszary współpracy w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia.

Sposób realizacji zadań był zgodny z wytycznymi Państwowego Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zaleceń Ministerstwa Zdrowia, propozycji Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej, porozumień zawartych z partnerami realizowanych przedsięwzięć, a także z wynikających bieżących potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu żyrardowskiego.

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia w roku 2024 współpracowała z instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z:

- placówkami nauczania i wychowania,
- placówkami wypoczynku letniego i zimowego,
- ośrodkami sportu i rekreacji, domami kultury,
- lokalnymi mediami.
- zakładami opieki zdrowotnej,
- samorządem lokalnym,
- stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi

Współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób:

- Starostwo Powiatowe w Żyrardowie - Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki,
- Urząd Miasta Żyrardowa Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji,
- Urząd gminy Mszczonów – Wydział Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Urząd Gminy Puszcza Mariańska,
- Komenda Państwowej Powiatowej Policji w Żyrardowie,
- Komenda Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Żyrardowie,
- Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp z o.o.
- Centrum Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji AQUA,
- Stowarzyszenie kobiet chorych onkologicznie AMAZONKI,
- Gminne Centrum Kultury "POWOZOWNIA" w Radziejowicach,
- Media lokalne.

W roku 2024 sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Żyrardowie koordynowała/realizowała następujące Interwencje Programowe i Nieprogramowe oraz kampanie zdrowotne:

Ogólnopolskie/ Wojewódzkie interwencje programowe edukacyjne:

1. SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE - ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat poprzez:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W programie wzięło 9 przedszkoli z terenu powiatu żyrardowskiego. Łączna ilość odbiorców: **722**

2. TRZYMAJ FORMĘ ogólnopolski program edukacyjny dla szkół podstawowych którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W programie wzięło udział 9 placówek. Łączna ilość odbiorców: **2397**

3. BIEG PO ZDROWIE ogólnopolski program edukacyjny dla szkół podstawowych. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (9-10 lat). Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
 - pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
 - zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów
- W programie wzięły udział 8 placówki. Łączna ilość odbiorców: **309**

4. CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS. Program jest dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Program ma za zadanie:

- Wykształcić umiejętności rozpoznawania różnych dymów, „wydobycie” dymu papierosowego.
- Zwiększyć wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego.
- Zwiększyć poziom wiedzy na temat skutków palenia papierosów.
- Zwiększyć wrażliwość dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym tytoniowy

W programie wzięły udział 2 placówki. Łączna ilość odbiorców: **81**

5. NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ. Ogólnopolski program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych stanowiący drugie ogniwo w cyklu programów edukacji antytytoniowej. W programie wzięły udział 3 placówki. Łączna ilość odbiorców: **53**

6. ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ ogólnopolski program edukacyjny dla szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest:

- ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. W programie wzięło udział 5 placówek. Łączna ilość odbiorców: **335**

7. WYBIERZ ŻYCIE PIERWSZY KROK wojewódzki program edukacyjny dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którego celem główny jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. W programie wzięły udział 4 placówki. Łączna ilość odbiorców: **497**

8. ZDROWE PIERSI SĄ OK wojewódzki program edukacyjny dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, mający na celu kształtowanie świadomości wśród uczennic szkół ponadgimnazjalnych nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie oraz budowanie świadomości w zakresie profilaktyki antynowotworowej. Istotnym elementem kampanii ma być oddziaływanie wyedukowanej młodzieży na swoje najbliższe otoczenie (rodzinę, znajomych) w zakresie motywowania do podjęcia działań profilaktycznych. Wspólnie ze stowarzyszeniem AMAZONKI z Żyrardowa przeprowadzono prelekcje dla uczniów oraz kadry (nauczyciele, pedagodzy szkolni). W programie wzięło udział 9 placówek. Łączna ilość odbiorców: **1150**

9. ZNAMIE? ZNAM JE! ogólnopolski program edukacyjny dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, mający służyć popularyzacji wiedzy na temat profilaktyki i czynników ryzyka czerniaka skóry. W programie wzięły udział 15 placówki. Łączna ilość odbiorców: **2420**

10. PODSTĘPNE WZW wojewódzki program edukacyjny dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, Celem przedsięwzięcia jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób już zakażonych. W programie wzięły udział 2 placówki. Łączna ilość odbiorców: **75**.

11. KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA AIDS I ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV, w tym PROFILAKTYKA CHOROÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ PŁCIOWĄ podejmujący działania dotyczące profilaktyki HIV/AIDS, który realizowany jest w oparciu o Harmonogram realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowany na lata 2022-2026. Podejmowane działania dotyczyły profilaktyki zakażeń HIV wśród ogółu społeczeństwa oraz wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych. Miały one na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz promocję testowania w kierunku HIV. PSSE w Żyrardowie realizowało kampanię edukacyjno-informacyjną na stronie PSSE Żyrardów, Facebook/ Fanpage oraz poprzez dystrybucje broszur, ulotek, książeczek dla ogółu społeczeństwa (w tym podmioty szkolno-wychowawcze, placówki zdrowia, szpital, miejsca pracy, miejsca wypoczynku na terenie pow. żyrardowskiego. W 2024 roku liczba podmiotów objętych programem wynosiła 13, a liczbę odbiorców oszacowano na **5835**.

Ogólnopolskie/ Wojewódzkie interwencje nieprogramowe edukacyjne:

- 1. ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU, ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCANIA PALENIA, E- papierosy** – w programie wzięły udział 3 podmioty, a liczbę odbiorców oszacowano na **294 osób**.
- 2. PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA, AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ I PRAWIDŁOWEGO ODŻYWIENIA** - w tym Kampania Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności „Wybieraj bezpieczną żywność” EFSA dot. wymagań bezpieczeństwa i higieny żywności oraz substancji dodatkowych w żywności. Liczba odbiorców oszacowana na **4133**.
- 3. PROFILAKTYKA GRYPY-** interwencja zwracająca szczególną uwagę na podnoszenie świadomości ludzi w zakresie wszelkich czynności związanych z zabezpieczeniem przed zarażeniem, postępowaniem w przypadku zachorowania, jak również zmniejszeniem ryzyka powikłań pogrypowych. W 2024 roku liczbę odbiorców oszacowano na **297 osób**
- 4. PROFILAKTYKA CHOROÓB WIRUSOWYCH ZAKAŻNYCH, W TYM: CHOROÓB ODZWIERZĘCYCH, GRUŻLICY, MENINGOKOKÓW, WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY**

- B, C, KLESZCZOWE ZAPALANIE MÓZGU**) - Celem programu było zmniejszenie obciążenia zdrowotnego populacji Polski skutkami zakażeń. Zwiększenie wiedzy o epidemiologii, czynnikach ryzyka, obrazie chorobowym oraz profilaktyce zakażeń wśród populacji mieszkańców pow. żyrardowskiego. Propagowano takie treści jak: ryzykowne zachowania, minimalizacja indywidualnego ryzyka, objawy zakażenia, postępowanie diagnostyczne. W 2024 roku w programie wzięło udział 5 podmiotów, a w jego realizacji uczestniczyło **778** odbiorców.
- 5. PROFILAKTYKA (uzależnień) UŻYWANIA NOWYCH NARKOTYKÓW, w tym środków zastępczych-** w programie wzięło udział 10 podmiotów, a liczbę odbiorców oszacowano na **971**
- 6. PROFILAKTYKA (uzależnień) UŻYWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH NIKOTYNĘ-** w programie wzięło udział 5 podmiotów, a liczbę odbiorców oszacowano na **1190**
- 7. PROFILAKTYKA (uzależnień) UŻYWANIA ALKOHOLU** - w programie wzięło udział 10 podmiotów, a liczbę odbiorców oszacowano na **1752**.
- 8. AKCJA LETNIA I ZIMOWA** – propagowanie bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego. Liczba podmiotów realizujących program wynosiła 15, liczba odbiorców **4049**.
- 9. EUROPEJSKI DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH** - Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży i osób dorosłych wiedzy na temat szkodliwości nadużywania antybiotyków. Liczba podmiotów realizujących program wynosiła 16, a liczbę odbiorców oszacowano na **279**.
- 10. PROFILAKTYKA WSZAWICY** – program edukacyjny skierowany do przedszkoli i szkół podstawowych ukazujący problem wszawicy wśród dzieci i młodzieży. Program pokazywał jak dochodzi do zakażenia. Jak objawia się wszawica i jak ją rozpoznawać. Ukazuje metodykę leczenia oraz podpowiada co zrobić by nie doszło do ponownego zakażenia. W 2024 roku w programie wzięły udział 6 podmiotów, a w jego realizacji uczestniczyło 374 odbiorców.
- 11. PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH, Światowy Dzień Walki z Rakiem - program** edukacyjny dla osób młodzieży i dorosłych dotyczący profilaktyki chorób nowotworowych. Głównym celem programu była edukacja społeczna w zakresie profilaktyki, poprzez:
- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych
 - podniesienie świadomości dotyczącej czynników ryzyka chorób nowotworowych
 - przygotowanie słuchaczy do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym
 - dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania profilaktyk tyczące.
- W 2024 roku w programie wzięły udział 41 podmiotów, a w jego realizacji uczestniczyło **2623** odbiorców.
- 12. PROMOCJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH** (w tym zaszczep w sobie chęć szczepienia, Europejski Tydzień szczepień, #SzczepimySię). Stosowanie programów profilaktycznych, w tym programu szczepień ochronnych, ma na celu zapobieganie określonym zakażeniom i chorobom zakaźnym by utrzymać ustabilizowaną sytuację epidemiologiczną w kraju. Udział wzięło 10 podmiotów. Liczbę oszacowano na ponad **3328** odbiorców pow. żyrardowskiego
- 13. #ŻYJDOBRCZE-** wojewódzka kampania prozdrowotna, zachęcająca społeczeństwo do wprowadzania zmian na lepsze w swoim życiu po pandemii koronawirusa. Liczbę oszacowano na **1881** odbiorców pow. żyrardowskiego.
- 14. PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO.** Celem jest kształtowanie dobrostanu emocjonalnego. Udział wzięło 9 podmiotów. Liczbę oszacowano na ponad **3208** odbiorców pow. żyrardowskiego.
- 15. FESTIWAL PIOSENKI O ZDROWIU** dla uczniów przedszkoli i szkół podstawowych. Udział wzięło 12 podmiotów Liczba odbiorców **1717**.
- 16. PROMOCJA KRWIODAWSTWA.** Liczba odbiorców – **803**.
- 17. PROFILAKTYKA WŚCIEKLIZNY** – Liczba odbiorców **692**.
- 18. PROFILAKTYKA CHORÓB ODKLESZCZOWYCH** - Liczba odbiorców **306**.
- 19. PROFILAKTYKA CUKRZYCY-** Liczba odbiorców **69**
- 20. PROFILAKTYKA CHORÓB UKŁADU POKARMOWEGO** - Liczba odbiorców **90**.

PODSUMOWANIE

1. Zadania realizowane w 2024 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z kontynuacji programów edukacyjnych oraz kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju.
2. W trakcie realizacji programów edukacyjnych i kampanii prozdrowotnych wykorzystywano różnorodne formy takie jak: narady, instruktaże, zajęcia edukacyjne, pokazy prezentacji, pokazy na pomocach metodycznych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.
3. Podczas prowadzonych wizytacji i porad stwierdza się duże zainteresowanie tematyką prozdrowotną wśród uczniów kadry pedagogicznej, którzy chętnie uczestniczą w realizowanych programach i kampaniach.
4. W pracy wspomagano się następującymi pomocami metodycznymi:
 - fantomy do badania piersi,
 - modele demonstrujące szkodliwość palenia tytoniu, Smokelyzery
 - zestaw do szkoleń i prawidłowej dezynfekcji i mycia rąk.
 - Alkogogle 2,5 ‰

9. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W 2024 r. zaopiniowano ogółem 20 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu żyrdowskiego (o 6 więcej niż w roku 2023), w tym:

- miasta Mszczonów i gminy Mszczonów – 10 (10 opinii w 2023)
- gminy Wiskitki – 0 (2 opinie w 2023)
- gminy Radziejowice – 3 (2 opinie w 2023)
- miasta Żyrardowa - 6 (0 opinii w 2023)
- gminy Puszcza Mariańska – 1 (0 opinii w 2023)

Nie wniesiono o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wydano 13 opinie w sprawach ustalenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko do projektów mpzp gmin (o 10 mniej niż w roku 2023), w tym:

- w mieście i gminie Mszczonów – 6 (16 opinii w 2023)
- w gminie Wiskitki – 0 (0 opinii w 2023)
- w gminie Radziejowice – 0 (3 opinie w 2023)
- w mieście Żyrardowie – 7 (4 opinie w 2023)
- w gminie Puszcza Mariańska – 0 (0 opinii w 2023)

Żadne z powyższych wniosków nie dotyczyły zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Nie wydano opinii dot. projektów zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wydano 25 postanowień dot. projektu decyzji o warunkach zabudowy. Przedstawiam poniżej zestawienie postanowień:

- "POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie części działki nr ew. 20/2 powierzchni ok. 0,30 ha (powierzchnia całej działki 1,2183 ha) w obrębie Lutkówka Druga"
- "POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na rozbudowie i przebudowie budynku mieszkalnego w ramach gospodarstwa rolnego o powierzchni ok. 8,88 ha na terenie części działki nr ew. 32/1 o powierzchni ok. 1,77 ha (powierzchnia całej działki 6,65 ha) w obrębie Wagnanka"
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej na terenie części działki nr ew. 175/1 o powierzchni ok. 0,50 ha (powierzchnia całej działki 1,13 ha) w obrębie Bobrowce, gm. Mszczonów
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na budowie do 3 farm elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy do 3 MW wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie działek nr ew. 195 i 196 w obrębie Wymysłów, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla zamierzenia inwestycyjnego polegającego na budowie przedszkola i żłobka na części dz. o nr ew. 38/16 ob.. Franciszków, gmina Wiskitki
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na budowie budynku gospodarczego w zabudowie zagrodowej na terenie części działek nr ew. 89/4 i 89/11 o powierzchni ok. 0,59 ha (powierzchnia całej działki 3,9053 ha) ob. Bobrowice, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na budowie 4 budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie części działki nr ew. 48/1 o pow. ok. 0,65 ha w obrębie Zdzeszyn, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o warunkach zabudowy - dla inwestycji polegającej na budowie budynku usługowego (pawilon wielofunkcyjny) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na dz. o nr ew. 378 w ob. Guzów, gm. Wiskitki
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - "Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki nr ew. 91/4 w obrębie Wólka Wręcka, gmina Mszczonów"
- POSTANOWIENIE - projekt decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla zamierzenia inwestycyjnego polegającego na przebudowie ulicy Michalińskiej w zakresie budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Michalin dz. 52, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki nr ew. 143/6 w obrębie Badów Górny, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki nr ew. 46/15 w obrębie Marianka, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki nr ew. 15/5 w obrębie Nosy Poniatki, gmina Mszczonów

- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki nr ew. 86/25 w obrębie Pieńki Strzyże, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Rozbudowa hali produkcyjnej przetwórstwa rolnego o część magazynowo-produkcyjną (stosownie do art. 48b Prawa Budowlanego)
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku rekreacji indywidualnej o powierzchni zabudowy do 70 m² na terenie części działki nr ew. 36/2 o powierzchni 0,49 ha (powierzchnia całej działki wynosi 1,1003 ha) w obrębie Lutkówka Kolonia, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie części działki nr ew. 40 o powierzchni ok. 0,26 ha (powierzchnia całej działki wynosi 0,53 ha) w obrębie Dwórzno, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - budowa budynku usługowego (pawilon wielofunkcyjny) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na dz. o nr ew. 378 w ob. Guzów gm. Wiskitki
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki o nr ew. 91/2 obręb Wólka Wręcka, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki o nr ew. 91/1 obręb Wólka Wręcka, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Rozbudowa istniejącej instalacji fotowoltaicznej o moc 0,5MWp (łączna moc instalacji 3,5MWp) na terenie działki nr ew. 34/1 w obrębie Zbiroża, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie działki nr ew. 4/3 obręb Pieńki Suchowskie, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie części działki nr ew. 180/4 o powierzchni ok. 0,66 ha (całkowita powierzchnia działki 1,0936 ha) ob. Pieńki Osuchowskie, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego na terenie części działki o nr ew. 194/6 o powierzchni ok. 0,3 ha (całkowita powierzchnia działki 1,08 ha) w ob. Wygnanka, gmina Mszczonów
- POSTANOWIENIE - uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy - budowa budynku mieszkalnego w ramach gospodarstwa rolnego o powierzchni 8.58 ha na terenie części działki o nr ew 50 o powierzchni 0,495 ha (powierzchnia całej działki 5,39 ha) w ob. Suszeniec, gmina Mszczonów

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wydano 20 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (17 w 2023), w tym 2 opinie dot. zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przedsięwzięcia planowane są w:

- w mieście i gminie Mszczonów – 7
- w gminie Wiskitki – 5
- w gminie Radziejowice – 2
- w mieście Żyrardowie – 1
- w gminie Puszcza Mariańska – 5

Powiat żyrardowski w 2024 r. przyciągnął głównie Inwestorów warszawskich (7 inwestycji), ponadto z Białej Podlaskiej. W ubiegłym roku aktywność podjęło bądź kontynuowało 2 inwestorów z powiatu żyrardowskiego.

Część przedsięwzięć realizowana była w ramach inwestycji gminnych i powiatowych – budynek rekreacyjno-sportowy, rozbudowa budynku szkoły podstawowej o salę gimnastyczną.

Wydano 12 opinie nt. środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć (2 w 2023).

Wpłynęły 2 wnioski o wydanie opinii sanitarnej o projekcie architektoniczno-budowlanym (1 w 2023).

Nie wydawano decyzji dot. odstępstw w zakresie warunków technicznych.

Rozpatrzono 61 zgłoszenia zakończenia budowy obiektów budowlanych, które dotyczyły głównie budynków mieszkalnych jednorodzinnych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych. W obszarze tym obserwuje się tendencję spadkową w stosunku do roku 2023, gdzie zgłoszono 73 obiekty do odbioru.

W zakresie oddawania do użytku nowych inwestycji inspekcja sanitarna uczestniczyła w odbiorach 14 obiektów (21 w 2023), w tym 8 kontroli przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli merytorycznych działów. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości, dotyczące braku badań wody (brak konkretnych parametrów, nie całkowity brak badań; niewykonanie badań w konkretnym osobnym budynku).

W roku 2023 zrealizowano m. in. następujące przedsięwzięcia:

- Modernizacja, rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku prosektorium – obiekt zlokalizowany na terenie nr 2587/2, 2587/9, 2587/12, jedn. ewid. 143801_1 Żyrardów, obręb ewid. 0002, ul. Waryńskiego 5,7, 96-300 Żyrardów - etap III
- Zespół magazynowo – usługowo - produkcyjny wraz z przestrzeniami biurowo-administracyjnymi z towarzyszącą infrastrukturą w tym zespołami parkingów – ETAPY A.3.1, A.4, A.5 zlokalizowany w Mszczonowie przy ul. Tarczyńskiej 111
- Hala magazynowo – usługowo – produkcyjna DC02 wraz z przestrzeniami biurowo-administracyjnymi – ETAP I, zlokalizowana w Mszczonowie przy ul. Tarczyńskiej 111
- Hala nr 7B, ETAP 1, zlokalizowana we Mszczonowie przy ul. Pogorzałki 21 (zamierzenie pn. dwie hale magazynowo - produkcyjne z częściami socjalno-biurowymi, budynki wartowni, budynek pompowni i zbiornik p.poż. wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu), Mszczonów
- Budynek Rekreacyjno - Sportowy Guzów, gm. Wiskitki
- Zespół hal magazynowo- logistyczno-produkcyjnych z zapleczem socjalno- biurowym, obiektami towarzyszącymi oraz infrastrukturą techniczną Etap I, IV, V Starowiskitki
- Przebudowa hali magazynowej w osiach 13-21/H-P Tarczyńska, Mszczonów
- Budowa budynku biurowo usługowego i magazynu, Działki
- Hala produkcyjno-magazynowa z częścią socjalno- bytową i podziemnymi zbiornikami na gaz płynny. Etap III – budynek biurowy piętro 1, Etap IV – budynek biurowy piętro 2
- Rozbudowa budynku SP w Miedniewicach o salę gimnastyczną
- Budynek mieszkalny wielorodzinny z garażem wielostanowiskowym w części podziemnej w m. Żyrardów, ul. Parkingowa na dz. nr ew. 8349/2 zlokalizowanego w Żyrardowie przy ul. Parkingowej 11
- Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania istniejącej strefy magazynowej na salę zabaw, Wręcza, Suntago
- Rozbudowa kompleksu modułowych domków, Długowizna i Świnice gmina Mszczonów (Suntago)
- Budynek mieszkalny wielorodzinny z lokalami usługowymi, garażem podziemnym wraz z obudową ściany frontowej zlokalizowanego w Żyrardowie na dz. o nr ew. 4744/2 i 4740/4 przy ul. Dekerta 9

- Stacja bazowa telefonii komórkowej BT 13741 ŻYRARDÓW TEKLIN, Żyrardów ul. Skrowaczewskiego 58E
- Przebudowa budynku urzędu gminy Puszcza Mariańska - przebudowa, rozbudowa; dz. 207 ul. S. Papczynskiego 1
- Budowa sieci wodociągowej, dz. ew. 4/38, 4/39, 4/40, 182, miejscowość Studzieniec, gm. Puszcza Mariańska
- Budowa sieci wodociągowej, dz. ew. 208/2, 230, 209/2, miejscowość Zator, gm. Puszcza Mariańska
- Pomieszczenia przedszkola w Szkole Podstawowej w Walerianach
- Budowa zbiornika wodnego naziemnego na potrzeby prowadzonej gospodarki leśnej wraz z rozbiórką istniejącego zbiornika ziemnego wodnego, na dz. o nr ew. 250/1209 w m. Puszcza Mariańska, gm. Puszcza Mariańska
- Budowa sieci wodociągowej DN160mm PE, sieci kanalizacyjnej DN 200mm PVC oraz trzech przyłączy kanalizacyjnych w m. Żyrardów, ul. Rumiankowa na dz. nr 2805, 8066/20, 8066/7, 8349/1, 8349/2, 8066/25 - etap I inwestycji - Wykonano sieć wodociągową oraz sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią w zakresie potrzebnym do obsługi budynku na działce nr ew. 8349/2 przy ul. Parkingowej 11 Żyrardów
- Budowa nowej stacji dachowej stacji bazowej Orange Polska wraz z infrastrukturą elektroenergetyczną, ul. Okrzei 51 A Żyrardów

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Żyrardowie

Lukasz Szymański, PhDr.

/dok. podpisany elektronicznie/